

kerstnummer

1 december 1953
8^e jaargang no. 12

de witlaan

personeelsorgaan van de n.v. koninklijke pakketvaart-maatschappij

achtste jaargang — no. 12
overneming van tekst en
illustraties alleen geoor-
loofd met bronvermelding

alle stukken „de uitlaat”
betreffende te adresseren:
aan de redactie van
„de uitlaat”
p/a k.p.m.
medan merdeka timur 5
djakarta

dit nummer bevat o.a.:
directeur de geus jubileet
op 24 december a.s.

de sint en piet komen op
5 december a.s. weer in het
logeergebouw

flatgebouw te singapore
door president-directeur
iken officieel geopend

gesprekken met gepension-
neerden

zeemansvrouw!

een kerstlied dat de wereld
veroverde

tussen oud en nieuw

Bij de kleurenfoto's.

Op nevenstaande foto een aardig beeld van
Priok's haven; het ms. „Kalianget” ligt voor
vertrek gereed.

(foto: studio Tong & Tim)

*

Op de achterzijde van de omslag de foto van
de maand.

Het ms. „Lebak” neemt ter rede van Pemang-
kat lading over. Deze foto werd gemaakt door
M. Sonnenberg, adj. chef CM/HK, die hiermede
de maandelijks uitgeloopte fotoprijs van
Rp. 50.— heeft verdiend.

Ten geleide

Voor u ligt het Kerstnummer van „de Uitlaat”. Uw redactie heeft gemeend
om voor de eerste maal in de geschiedenis van ons blad i.v.m. de komende
feestdagen met een speciaal nummer te moeten komen en zij hoopt van harte
dat zij daar enigzins in is geslaagd en het de goedkeuring van onze (critische)
lezers en lezeressen kan wegdragen.

De tweede werktuigkundige R. de Vries ontwierp op ons verzoek de omslag-
en nog enkele andere tekeningen, waarvoor wij hem hierbij hartelijk dank
zeggen. Ook nog de verschillende trouwe lezers van ons blad, die ons voor
dit nummer van bijdragen hebben voorzien, willen wij hier niet vergeten.

Last but not least een dankwoord aan de n.v. Drukkerij Visser & Co., die
niet alleen de speciale druk van dit nummer verzorgde, doch ons steeds met
waardevolle adviezen terzijde stond.

Directeur De Geus jubileert

OP 24 DECEMBER A.S.

Op 24 December a.s. hoopt onze directeur, de heer J.F.P. de Geus het feit te herdenken dat hij 25 jaar geleden in dienst trad van onze maatschappij.

J. F. P. de Geus.

Johannes Franciscus Petrus de Geus werd op 15 Mei 1905 te Haarlem geboren en bezocht in zijn geboorteplaats, na de lagere school, de H.B.S. met de daaraan verbonden Hogere Handelsschool.

In 1923, na beëindiging van zijn schooltijd, trad hij in dienst bij de Twentsche Bank, bijkantoor Haarlem, alwaar hij tot October 1925 werkzaam bleef. In die maand werd hij in militaire dienst opgeroepen en vertrok naar Kampen voor de reserveofficiersopleiding. In 1926, na afloop van zijn dienstitijd, trad hij in dienst bij de Hollandsche Bank voor de Middellandsche Zee, een zusterinstelling van de Hollandsche Bank voor Zuid-Amerika. Op genoemde bankinstelling werd hij eerst op de documentaire crediet-afdeling tewerkgesteld, waar hij voor de eerste maal in aanraking kwam met de scheepvaart in de vorm van via de bank lopende connossementen over ladingen, voornamelijk tabakszendingen uit de Balkan en graanzendingen van de Zwarte Zee havens.

Na enige maanden ging hij over naar de afdeling buitenlandse correspondentie, alwaar

hij het al gauw tot eerste man bracht. Aangezien hij zijn vleugels nog verder wilde uitslaan, trad hij in October 1928 in dienst bij de K.P.M., in Amsterdam alwaar hij voorlopig voor enige maanden werd tewerk gesteld op de afdeling Materieel.

In December 1928 werd de heer De Geus naar Indonesië uitgezonden en tewerkgesteld op het Hoofdkantoor te Djakarta op de toenmalige afdeling A.D. II. Reeds in 1931 werd hij geplaatst als bureauchef van A.D. I, het tegenwoordige VRV I, welk bureau de dienstregeling en indeling der vloot behandelde. Het was nodig, dat de heer De Geus ook ervaring opdeed van het echte buitendienstwerk, zodat hij in 1933 bij de buitendienst te Makassar terecht kwam. Binnen het jaar werd hij naar het Hoofdkantoor teruggeroepen, alwaar hij werd toegevoegd voor speciaal werk aan de heer A. J. Pronk, de toenmalige directeur. Nadat de heer Pronk met verlof naar Nederland vertrok, werd de heer De Geus geplaatst op de afdeling Buitenlandse Lijnen, Eind 1934, op het punt staande om met verlof naar Nederland te vertrekken, werd hij als secretaris toegevoegd aan een commissie, bestaande uit de heren Straatemeier, directeur, en Vas Dias, chef Vervoer, welke commissie begin Januari 1935 naar Japan vertrok voor scheepvaart-onderhandelingen. Na beëindiging van deze onderhandelingen vertrok hij via Amerika met verlof naar Nederland.

Teruggekomen van verlof werd hij tewerkgesteld op de afdeling VRV III als bureauchef (zout- en kolenvervoer). In 1938 volgde zijn overplaatsing naar het Agentschap Semarang, alwaar hij eerst als eerste geëmployeerde werd aangesteld en daarna langere tijd als waarnemend agent optrad.

Bij het uitbreken van de oorlog in Nederland werd de heer De Geus naar het Hoofdkantoor teruggeroepen en geplaatst op het Bureau Zee-verkeer van het Departement van Marine. Zoals zovelen van ons werd de heer De Geus na de Japanse bezetting geïnterneerd en zwierf door de verschillende kampen.

In Augustus 1945, direct na het beëindigen van de oorlog met Japan, vertrok hij naar Semarang, alwaar hij tot December 1945 de belangen behartigde van K.P.M.-vrouwen en kinderen uit de interneringskampen te Semarang, Ambarawa en Banju Biru.

In December 1945 werd de heer De Geus opgeroepen naar Djakarta, alwaar hij op de afdeling VRV als eerste man werd geplaatst; in Maart 1946 trad hij op als waarnemend chef Vervoer en werd met terugwerkende kracht vanaf 1 Januari 1946 tot adjunct chef benoemd.

In December 1946 ging de heer De Geus van een welverdiend verlof genieten na 12 achtereenvolgende jaren in Indonesië te hebben vertoefd; in 1947 keerde hij van dit verlof hier te lande terug en werd chef van de afdeling VRV, om met ingang van 1 Juli 1948 tot dienstchef te worden bevorderd. Op 30 April 1950 behaagde het H.M. Koningin Juliana om de heer De Geus te benoemen tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau.

Met ingang van 1 April 1952 werd de heer De Geus tot directeur van onze maatschappij benoemd.

Namens het gehele personeel wensen wij de heer De Geus met zijn 25-jarig dienstjubileum van harte geluk. Dat het hem gegeven moge zijn nog vele jaren te werken tot heil van de Nederlandse scheepvaart in het algemeen en van onze maatschappij in het bijzonder.

Uit de scheepvaartwereld.

Nu in Oost-Duitsland de industrieën van verbruiksgoederen voorrang krijgen bij de toewijzing ten koste van de zware industrie, zal er van de geprojecteerde eigen Oost-Duitse Koopvaardijvloot met een net van lijndiensten over de hele wereld wel niet veel terecht komen.

Men neemt aan dat de koopvaardijvloeten van de Sovjet Unie en Polen voldoende laadruimte zullen kunnen aanbieden. De vier schepen van 3000 ton, die al van stapel zijn gelopen voor Oost Duitse rekening, zullen — naar men algemeen verwacht — aan de Sovjet Unie „ter verrekening” toevallen.

*

Het West-Duitse Ministerie van Vervoer heeft meegedeeld, dat de Hamburg-Amerika Lijn en de Noord-Duitse Lloyd onderhandelen met de Zweden-Amerika Lijn over de verhuur van de „Gripsholm” en de „Italia” om daarmee een trans-atlantische dienst te onderhouden.

Dit bericht is door de Zweden-Amerika Lijn en de Home Lines bevestigd, maar het wordt ontkend, dat de schepen zijn verkocht of onder Duitse vlag zouden zijn gebracht. Volgens de Zweedse rederij zou het mogelijk zijn, dat de „Gripsholm” in November uit de dienst New York-Gotenburg zou worden genomen, omdat dan de nieuwe „Kungsholm” in de vaart is gekomen en spoedig daarna de „Stockholm”, waarvan de accommodatie met 50% wordt verhoogd. De thans onder Panamese vlag varende „Italia” heeft al een Duitse bemanning, waarvan velen vroeger in dienst waren van de Hapag en Lloyd.

*

Uit cijfers, die door het Centraal Bureau voor de Statistiek in Nederland zijn gepubliceerd, blijkt dat de Nederlandse koopvaardijvloot nog altijd een enorme bron is voor deviezen. In 1952 is er een opbrengst uit buitenlandse activiteit geboekt van één milliard 415 miljoen gulden, dat is ongeveer honderd miljoen meer dan in 1951. En daarbij zijn dan de tankers en de kustvaarders nog niet meegerekend.

Natuurlijk heeft men die opbrengst in hoofdzaak aan de vrachtvloot te danken, maar niettemin mag het aandeel van de passagiersvloot niet worden onderschat, omdat hier de inkomsten zelfs hoofdzakelijk uit buitenlandse valuta bestaan.

Tegenover de nog altijd stijgende inkomsten staat weliswaar een aanzienlijke toeneming van de kosten in het

(zie vervolg op pag. 4)

Hoor wie klopt daar kinderen . . . !

De Sint en Piet komen K.P.M.-kinderen weer bezoeken.

Ten hoofdkantore is medio November telegrafisch bericht ontvangen van het secretariaat van Sint Nicolaas, dat Hij ook dit jaar, vergezeld van een zijner vele knechten, op Zaterdag 5 December a.s. de K.P.M.-kinderen in het Logeergebouw hoopt te ontmoeten.

De juiste tijd van het bezoek van St. Nicolaas en Zwarte Piet aan het Logeergebouw zal nog nader per circulaire worden bekend gemaakt, doch vermoedelijk zal het wel weer van 5 tot 7 uur in de namiddag zijn. Het feest zal — evenals andere jaren — kunnen worden bijgewoond door K.P.M.-kinderen tussen de 4 en 9 jaar, vergezeld van ouders of andere begeleiders. Ook dit jaar zal het niet mogelijk zijn Sint Nicolaas te belasten met het uitreiken van cadeaux. Wel zal de Heilige, zoals te doen gebruikelijk, met verschillende kinderen een praatje willen maken.

Verder kunnen wij nog verklappen dat, voordat de Sint en Piet in het Logeergebouw arriveren, een goochelaar de kinderen een halfuurtje aangenaam zal bezig houden.

Wij twifelen er niet aan of ook op deze komende 5de December zullen onze kinderen een genoegelijke middag beleven !

VERLANGLIJSTJE.

Sinterklaasje, toen ik jong was ging ik voor de schoorsteen staan. Zong ik van uw mooie stoomboot, van uw schimmel en de maan.

In gedachten zag ik Pieter lekkers strooien in m'n schoen, zag ik u op daken rijden in een heerlijk visioen.

Maar nu ben ik ouder, wijzer in 't verlangen echter kind. Daarom wil ik u nu vragen iets wat alle mensen bindt.

'k Wil weer doen precies als vroeger
'k zet nu ook mijn schoen weer klaar,
'k vraag niet veel, ik ben bescheiden,
een beetje naastenliefde maar.

Mocht dit niet voorradig wezen, wereldvrêe is ook wel goed,
'k zal uit dankbaarheid dan zingen
'n hele avond als het moet.

C. F. Starke
(uit „De Wolkenridder“)

(vervolg van pag. 3)

buitenland, doch dit neemt niet weg, dat de netto vooruitgang vergeleken bij 1951 toch altijd nog ruim 40 miljoen gulden belooft.

*

Het is bij L. Smit & Co's Internationale Sleepdienst gebruikelijk elk jaar een Blauwe Wimpel toe te kennen aan het schip, dat het grootste aantal mijlen slepend heeft afgelegd. Over het jaar '52/'53 is deze onderscheiding te beurt gevallen aan de „Loire" met 25.537 sleepmijlen. De hele vloot van Smit van 18 schepen heeft in dezelfde periode 259.250 mijlen slepend afgelegd, dat is gemiddeld ruim 16.000 mijl per schip.

*

Het Nederlandse Radar Proefstation in Noordwijk heeft kortgeleden de eerste proeven genomen met een schip op de Noordzee uitgerust met een draagbare apparatuur, waarmee radio-telefonisch contact met het wal-radarstation en gelijktijdige identificatie van het schip op het scherm van dit radarstation mogelijk is. De proeven zijn zeer geslaagd.

De activiteit van het Nederlandse Radar Proefstation beperkt zich niet alleen tot ons land. De Westduitse Bondsregering, die een plan uitwerkt om de Elbe van een radar-navigatie-

systeem te voorzien, heeft aan het proefstation de levering verzocht van een haven-radar-apparatuur voor proefnemingen. Deze installatie werd op 1 November j.l. door Nederlandse technici in Cuxhaven in bedrijf gesteld.

*

Als u op uw omzwervingen over de zeven zeeën eens in Londen komt en als u enige belangstelling heeft voor de geschiedenis van het zeemansberoep, dan loont het de moeite eens een bezoek te brengen aan de „Cutty Sark". De „Cutty Sark" is de enige en laatst over gebleven Britse clipper uit de roemrijke dagen van wat men tegenwoordig de romantische zeiltijd pleegt te noemen. Het is goed, dat er tenminste één zo'n oude vlipper bewaard is gebleven als herinnering aan die tijd. De Engelsen met hun sterk gevoel voor historie en traditie hebben dat ook wel begrepen. Daarom hebben zij verleden jaar de „Cutty Sark Preservation Society" opgericht, die ten doel heeft het oude zeilschip, dat jaren lang in de haven van Falmouth langzaam heeft liggen wegrotten, geheel in zijn oorspronkelijke toestand te brengen, te onderhouden en in een speciaal daarvoor te bouwen droogdok voor altijd te bewaren als een nationaal monument. Van de nodige 250.000 pond is al ruim 160.000 pond bij elkaar gebracht.

In zijn goede dagen was de „Cutty Sark" een gevreesde concurrent in de beroemde tea-races van India naar Londen en later heeft hij in de wolvaart op Australië ook vele malen zijn mededingers verslagen. Meer dan eens is er in de logboeken sprake van snelheden van 17 knoop en meer. Dagen waarop 363 nautische mijlen werden afgelegd, waren geen uitzondering. In afwachting van zijn laatste verblijfplaats bij het Royal College in Greenwich ligt de „Cutty Sark" nu nog bij Greenhithe.

Als u in de buurt komt, gaat u dan eens kijken; u zult eerbied krijgen voor de mannen, die er op hebben gevaren. En misschien zal dan diep in uw binnenste het verlangen opkomen — al was het maar voor één keer — een reis met zo'n schip te mogen maken!

Zonder machines, zonder radio-telefonie, zonder ijskasten.....! Ho, ho, niet zo romantisch! Wij leven in de twintigste eeuw met radar en atoom-energie en de „Cutty Sark"...is historie!

De meeste mensen behoeven zich nooit over een mislukking te beklagen, eenvoudig omdat ze nooit iets ondernemen.

DANKBETUIGING.

Op 14 September j.l. vierde de heer M. C. Koning, tot voor kort lid van de Raad van Bestuur van onze maatschappij, zijn 80ste verjaardag. In verband hiermede zond onze directie de heer Koning een telegrafische gelukwens, waarop door onze directie de volgende dankbetuiging werd ontvangen:

„Mede uit naam van mijn vrouw betuig ik u onze hartelijke dank voor uwe telegrafische gelukwens ter gelegenheid van mijn 80ste jaardag.

Wilt gij zo goed zijn het personeel der K.P.M. in Indonesië, dat zich bij uw wensen aansloot, daarvoor namens ons te danken?

Niet minder dankbaar ben ik u voor het prachtige bloemstuk, dat door de zorgen van de heer Backer, mede namens u allen, uw goede wensen heeft vergezeld.”

w.g. Koning.

Wiens deugd bestaat

Uit wat hij laat

Is nog niet deugdzaam metterdaad

Maar wie met moed

Het juiste doet,

Diens streven is pas waarlijk goed.

Nog een tweetal foto's van het Singapore-flatgebouw. Deze foto's werden begin Augustus, nog tijdens de bouw, gemaakt.

President-directeur Iken verrichtte op 9 October j.l. de openingsplechtigheid van het K.P.M.-K.J.C.P.L.-flatgebouw te Singapore.

Op de foto: tijdens de openingstoespraak van de heer Iken.

Flatgebouw Singapore geopend.

President-directeur Iken verrichtte officiële opening.

Op Vrijdag 9 October j.l., des middags om 5 uur vond te Singapore de officiële opening plaats van het nieuwe flatgebouw dat voor gezamenlijke rekening van K.P.M. en K.J.C.P.L. werd gebouwd.

President-directeur Iken, die per vliegtuig uit Nederland, op doorreis naar Djakarta, zijn reis voor deze officiële opening te Singapore had onderbroken, verrichtte de openingsplechtigheid. Na een korte openingsrede werd door de heer Iken, op het binnenhof van het 4 verdiepingen-tellende flatgebouw aan de zijde der K.P.M.-flats een boompje geplant, terwijl deze zelfde ceremonie aan K.J.C.P.L.-zijde door de

heer Schreuder, vertegenwoordiger van deze maatschappij, werd verricht. Hierna werden de talrijke aanwezigen in twee proepen gesplitst, waarvan een groep onder leiding van de heer Iken een rondgang door de K.P.M.-vleugel van het gebouw maakte, terwijl de heer Schreuder de andere groep door het K.J.C.P.L.-gedeelte rondleidde.

Onder de aanwezigen gevonden zich o.a. de heer Van Sitteren, de architect van het nieuwe flatgebouw, de heer Crocker, gemeente-architect van Singapore, alsmede vertegenwoordigers van verschillende K.P.M.- en K.J.C.P.L.-relaties. Van ons Singapore-kantoor was nagenoeg het voltallige Europese personeel aanwezig; van de vier binnenliggende K.P.M.-schepen gaven verschillende gezagvoerders en officieren van hun belangstelling blijk, terwijl ook practisch alle in Singapore woonachtige dames van het vlootpersoneel aanwezig waren.

De veertig nieuwe flats zijn gelegen aan de Dunearn Road te Singapore en konden na een bouwtijd van precies een jaar in gebruik worden genomen. Niet alleen voor menig K.P.M.-er en K.J.C.P.L.-er een uitkomst, doch voor het stadschoon van Singapore ongetwijfeld een aanwinst.

(foto's: O. H. Ritsema)

GESPREKKEN MET GEPENSIONNEERDEN

Wij kunnen niet ontkennen dat allen die nog in het werkelijke actieve leven staan, belangstelling hebben voor doen en laten van hen die van pensioen genieten.

Dit medeleven heeft uiteraard een bepaalde achtergrond. Voor iedereen breekt tenslotte de tijd aan om heen te gaan en zicht te voegen bij de "silent" groep van een bedrijf.

Hebben wij in ons werk gedurende de diensttijd de weg afgebakend gevonden door voorschriften en richtlijnen, de pensioentijd is er een van leven en denken naar eigen inzicht.

Dit laatste heeft voor ieder mens een niet te ontkennen bekoring. Het kan zelfs een obsessie worden, waardoor men het bereiken van de eindstreep gaat zien als een soort verlossing. Het zich instellen op de dag waarop men zijn werkring vaarwel zal zeggen heeft vele aspecten, e.e.a. naar gelang aard en aanleg. Bij het begin van de carrière wordt in het algemeen maar oppervlakkig gedacht aan het tijdstip waarop men rijp zal zijn voor pensioen.

Pas veel later begint dit als werkelijkheid op ons in te werken. Voor velen is, na enige jaren dienst, het vrijgezellevens overgegaan in die van het gezinsleven. Men begint de financiële kant van de pensioentijd deze kritischer te bekijken. Volkomen zorgeloos is voor de meesten het bereiken van de pensioendag in het algemeen niet.

Het is vooral de naoorlogse periode, die voor de gepensioneerden en de a.s. gepensioneerden vele problemen geeft. Het is daarom wel interessant en leerrijk om te zien hoe velen van onze „Oud Roest” zich op een en ander hebben ingesteld.

Tijdens een in Nederland enige weken terug doorgebracht verlof waren wij in de gelegenheid met verschillende, niet meer actieve leden van ons bedrijf, behorend tot ons wal- en varend personeel, van gedachten te wisselen. Uiteraard betreft het hier een betrekkelijk kleine groep, zodat de indrukken geen wet van Meden en Perzen zijn, terwijl de contacten in hoofdzaak werden gelegd met nog jeugdige gepensioneerden, behorende tot de groep van na de tweede wereldoorlog.

Reeds spoedig komt men uit de gevoerde gesprekken tot de conclusie, dat velen o.m. met vervroegd pensioen zijn gegaan om een einde te maken aan het onbevredigende bestaan als gevolg van de gezinsscheiding. Daarbij aanvaarden zij bij voorbaat de moeilijkheden die het financiële aspect in de meeste gevallen geeft, hopen in eigen omgeving weer aan de slag te kunnen. Voor allen bleek echter de eerste tijd, na de vreugde van het weerzien, de omschakeling zowel in financieel als geestelijk opzicht, problemen en moeilijkheden te geven.

Op verschillende wijze werd een en ander aangepakt, in enkele gevallen werd de inspanning na verloop van tijd met succes bekroond. Maar voor het merendeel kwamen de gepensioneerden die wij spraken, niet tot een werkelijk bevredigende oplossing voor bovenbedoelde overschakeling.

Degenen die een behoorlijke arbeidskring vonden, hadden de minste moeilijkheden met de financiële omschakeling, terwijl de geregelde arbeid zorgt voor het geestelijk fit blijven. De realiteit is echter dat verhoudingsgewijs maar enkelen van de „groep in ruste”, een werkring van betekenis hebben gevonden.

Nederland is in alle opzichten met gespecialiseerde arbeidskrachten overvoerd, terwijl voorts voor werkers van 40 jaar en ouder praktisch geen plaats is in het arbeidsproces. Door gemis aan voorlichting is het vorenvermelde voor velen een grote teleurstelling geworden. Helaas bestaat er nu eenmaal geen handleiding in de vorm van „Wat maak ik van mijn pensioentijd”. De samensteller en uitgever van een dergelijk boekwerkje zouden zeker succes hebben.

Het beoefenen van een hobby is, vooral in het geval dat men geen baan heeft, een zeer gunstige factor om gaande te blijven en niet al te snel totaal op non-actief te komen. De hobbies kunnen, zoals ons uit de terzake gevoerde gedachtenwisselingen bleek, verdeeld worden in twee groepen, n.l. de hobbies die geld en de hobbies die praktisch niets kosten.

Het consequent beoefenen van de eerste groep is slechts mogelijk voor hen die naast het pensioen-inkomen nog over de nodige reserves beschikken. De hobbies van de tweede soort passen in het algemeen beter bij de levensomstandigheden van de gepensioneerden, die nu eenmaal niet meer vergeleken kunnen worden met die van de periode van de actieve dienst.

Hoe een en ander ook ligt, vast staat dat hobbies alleszins gunstig zijn om inhoud te helpen geven aan de levensperiode van héél véél vrije tijd. Onomstotelijk werd voorts geconstateerd, hoe na het beëindigen van de diensttijd heel vaak terug wordt gedacht, vaak zelfs terugverlangd, naar de tijd van voorheen.

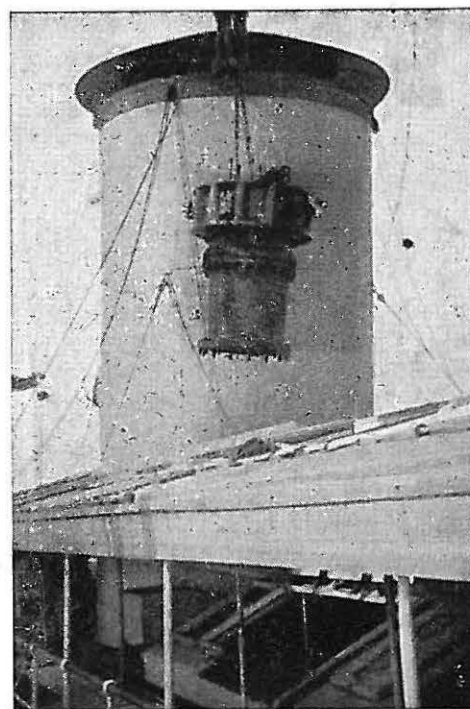
Het is nu eenmaal zo in het leven, dat ondervonden narigheden en moeilijkheden op den duur vervagen en de prettige herinneringen steeds weer naar voren komen. Hoe vaak kunnen wij niet gedurende onze diensttijd klimaat, sfeer en omstandigheden bij ons werk sterk becritiseren en zelfs onaanvaardbaar vinden. Toch blijkt dan later, dat wij nimmer vrij kunnen komen van juist deze omgeving, klimaat en deze sfeer en dat de band, die ons hiermede bindt, sterker is dan wij ooit hadden kunnen vermoeden.

Het was dan ook de goede raad van velen die reeds de eindstreep bereikten om te voren rekening te houden met het feit, dat het wegvallen van de dagelijkse taak en inspanning naast het gevoel van verheugheid en bevrijding, ook haar keerzijde zal blijken te hebben.

Als men deze keerzijde tijdig onderkent, dan zal men bij het verlaten van de dienst, beter op de werkelijkheid zijn ingesteld en eventuele teleurstellingen en ontgoochelingen gemakkelijker kunnen verwerken en incasseren.

De rust na arbeid zal dan zeker meer bevrediging geven en op betere en juistere wijze genoten kunnen worden.

H. A. C.

Een aardige foto van het transporteren van een cilinder-voering van een der hoofdmotoren van het ms. "Ophir". Deze foto werd genomen toen de cilinder-voering met cilinder-kop in de takel van een drijvende bok hing.

(foto : 3de wtk. S. Wijbenga)

Zeemansvrouw!

Twee stralende mensenkinderen — ringen worden verwisseld — en ze zijn verloofd. Aan boord hebben ze elkaar eren kennen. Zij, met verlof naar haar familieleden, maakte voor het eerst een zeereis mee. Ze genoot van al het onbekende, en terwijl ze zo over de reling leunde en het golvenspel beneden haar volgde, kwam „hij” naast haar staan en maakte een praatje. Niet lang daarna waren ze in diep gesprek gewikkeld en wist ze dat hij werktuigkundige was van die boot, en hij kwam te weten dat zij onderwijzeres was. Hun vriendschap voor elkaar groeide met de dagen en elke keer wanneer hij „binnen lag” was zijn schrede naar haar. Tot hij haar vroeg zijn vrouw te worden. Ze keek hem aan, een blik vol liefde, maar ze schudde het hoofd en sprak: „Je gaat morgen voor 4 maanden weg. Geplaatst daar ergens in de Oost. Tot nu toe zijn we altijd bij elkaar geweest, en ik heb mezelf niet kunnen testen of ik wel waard ben jouw vrouw te kunnen zijn. Zeemansvrouw in de ware zins des woords. Je weet dat ik van je houd, maar laat me deze proef doorstaan. En ook jij kunt jezelf nu testen.” Zo ging hij de volgende dag, na 'n zwaar afscheid, weg. „Wacht op me, ik kom terug” waren zijn laatste woorden.

En zo brak haar proeftijd aan: eenzame avonden die ze met de tanden op elkaar moest doorkomen. Met de weken sleet haar ergste verdriet, maar het verlangen bleef. Ze schreef vele brieven,

want ze wist wat deze brieven voor hem betekenden. Hij leefde ervan en het was de enige band die hun liefde levendig hield. Zaterdagavonden heel alleen. Paartjes, innig gearmd, oogde ze vol jalouzie na. Vrienden zochten haar op, vroegen haar mee uit, doch dan voelde ze het smalle gouden bandje om haar vinger, zijn symbool van liefde en trouw, haar gegeven bij zijn vertrek als onderpand en weigerde dan om mee uit te gaan. Het was wel moeilijk, maar als ze op eenzame avonden zijn brieven overlas, wist ze dat ze goed had gehandeld. „Wacht op me, eens kom ik terug” schreef hij iedere keer in zijn brieven. Brieven die hun nog meer tot elkaar bracht en waaruit ze elkaars diepste wezen leerden kennen. „Ik heb het hier ook niet makkelijk” schreef hij dan „Sommige collega's proberen me over te halen om mee uit te gaan als we in een of andere haven stil liggen. Maar als ik dan naar je foto kijk, weet ik dat ik dat niet mag- en kan doen. Ze lachen me dan uit en noemen me een zoete jongen. Ik trek me er niet van aan, want ik weet, dat ook jij dit meemaakt en op me wacht.” En dit maakte haar dan weer sterk en gaf haar nieuwe moed. Eens zal ook deze tijd omgaan en dan is mijn wachten beloond. In deze maanden leerde ze toen de eenzaamheid kennen als zeemansvrouw zijnde, doch in deze maanden wist ze dat het aandurfde.

Eindelijk na lange tijd lag zijn boot weer binnen. Ze voelde zijn armen om haar heen en hem zeggen: „Ik dank je

dat je op me hebt willen wachten” en toen wist ze dat haar wachten was beloond. Na verloop van een paar weken, werd ze toen zijn vrouw. Nu durfde ze het aan, ze had haar proeftijd volbracht. Ze wist wat het wilde zeggen: zeemansvrouw te zijn.

Zeemansvrouw! — Een onnozel woordje, doch één met een heel diepe betekenis, waar een wereld van eenzaamheid in ligt verborgen.

Zijt gij een goede zeemansvrouw, beseft gij wat het wil zeggen zeemansvrouw te zijn?? Het is niet het pronken met een man in een daverend uniform met talloze balken en strepen op zijn schouder. Het is niet de eierzucht om te kunnen zeggen: „Ik ben kapiteinsvrouw” of iets dergelijks. Nee het is het eenzame leven dat ge samen deelt met een hardwerkende man naast U. Het is het dragen van teleurstellingen, het overwinnen van moeilijkheden, maar ook de blijdschap van het telkens elkaar weer terugzien. Het is het vertrouwen dat ge in elkaar moet hebben, en dat hem rustig kan doen werken, beneden tussen daverende machines, of boven, turend over eindeloze wateroppervlakten. Het is het besef dat thuis een vrouw op hem wacht en niet één die een blok aan zijn been is. Besef daarom uw taak als zeemansvrouw. Een taak die u nu ten deel is gevallen en die ge hebt gekozen uit eigen vrije wil. Een taak als kameraad en levensgezellin naast die van uw zeeman!

Y. F.

DANKBETUIGING.

Met grote erkentelijkheid ontvang ik het bericht, dat de heren gezagvoerders en officieren van de K.P.M. hebben bijgedragen voor het tot stand komen van een gedenksteen op het graf van mijn geliefde echtgenoot, de heer C. le Poole, in leven gezagvoerder der K.P.M.

Diep getroffen door de vele blijken van medeleven met mijn verlies is het mij een behoefte middels „de Uitlaat” bovengenoemde heren en ook de maatschappij nogmaals langs deze weg mijn hartelijke dank te betuigen.

Het doet mij goed te weten, dat mijn man in zijn dienst vele vrienden had.

Mevrouw de weduwe
E. S. le Poole — de Rooy

„'N CASUEEL OCCASIONNETJE”

„Verlofgangers-in-spé” attentie...!

Utrecht heeft een automarkt, die enige faam in den lande geniet. Er wordt steeds een formidabel aantal wagens aangevoerd, waaronder zeer luxueuse maar ook vehikels die eigenlijk alleen nog maar voor de sloop geschikt zijn. Een enkele keer moet het zelfs wel gebeuren dat zo'n z.g.a.n. wagen na afloop blijft staan omdat de aspirant-verkoper het niet meer de moeite waard vindt het onverkochte wrak weg te slepen.

Maar onlangs is een gegadigde uit Hilversum er wel op een bijzondere wijze ingevlogen. Deze heeft zich blijkbaar door radde hoogprijsende woorden een auto laten aansmeren, die eigenlijk geen auto meer was, want toen hij met zijn nieuwe bezit wilde wegrijden bleek dit niet te lukken.

Een technisch onderzoek wees uit dat..... de motor ontbrak.

De niet meer zo trotse autobezitter

spoedde zich — te voet — naar de politie, die ook constateerde dat er geen motor meer in het wagentje was. Zij slaagde erin de verkoper te vinden en nam de 225 gulden die voor de motorloze automobiel waren betaald maar onmiddellijk in beslag. Er was geen aanleiding de verkoper in arrest te stellen.

Dit geval zal wel aanleiding tot een proces geven, waarin de kernvraag zal zijn: of het niet aanwezig zijn van een motor in een auto, die ten verkoop wordt aangeboden, dient te worden beschouwd als een „verborgen gebrek”.

(aldus de Handels- en Transport Courant)

Wie zijn geld verliest, verliest veel; wie een vriend verliest, verliest meer; wie de moed verliest, verliest alles.

Hoe oud zult U worden?

Daar wij ervan overtuigd zijn dat ook de lezers van „de Uitlaat” nieuwsgierig zullen zijn het antwoord te vernemen op de vraag „Hoe oud zult u worden?” heeft de redactie gemeend onderstaand artikelje uit het maandblad „Wereld” over te moeten nemen. Doet er uw voordeel mee.....!!

In de Romeinse Oudheid bedroeg de gemiddelde leeftijd van een mens niet meer dan 23 jaar. Sedert dien hebben wetenschap en techniek er voor gezorgd, dat de mens een langer leven werd beschoren. Hoe snel die wetenschap de laatste eeuw is vooruitgegaan, beseft u pas, als u weet dat de gemiddelde leeftijd van een man in 1870 nog slechts 35 was, maar in 1952 in de meeste landen van West-Europa op 67 jaar mag worden gesteld.

De bureau's voor de statistiek in verschillende West-Europese landen hebben in eendrachtige samenwerking nagegaan, hoe het met de sterfte op diverse leeftijden is gesteld. Men ontdekte, dat van één miljoen levend geborenen 963.985 ten minste één jaar oud worden. Van dezen worden 866.684 tien jaar oud en 648.822 zelfs vijftig jaar. Op deze wijze voortgaande kon men de hieronder afgedrukte tabel opstellen, aan de hand waarvan u kunt nagaan, of u op een bepaalde leeftijd de goede kans hebt een hogere leeftijd te bereiken. Om dat te onderzoeken, zoekt u in de kolom het getal op, dat aangeeft hoe oud u bent. Het getal, dat daarnaast staat, deelt u door 2 en vervolgens zoekt u in de kolom „levenden” het getal op, dat daar het dichtst bij staat. Het getal, dat links daarnaast staat, geeft aan de gemiddelde leeftijd, die mensen van uw ouderdom bereiken.

Hier hebt u een voorbeeld: Bent u 40 jaar oud dan vindt u het getal 717.337,7. Door 2 gedeeld geeft dit 358.668. Het getal uit de kolom „levenden”, dat hier het dichtst bij komt, vindt u naast 71. U wordt dus — althans volgens de statistiek — 71 jaar.

Natuurlijk geeft zo'n statistiek slechts gemiddelden aan en zijn er vele uitzonderingen — zowel gunstige als ongunstige — op de regel mogelijk.

Interessant is het intussen, dat deze leeftijd-tabel inmiddels al één mensleven heeft gered, namelijk dat van de Amerikaanse journalist Sil Marid. Een van de leden van de beruchte gangsterbende van Costello drong op een kwade nacht door in de woning van Sil Marid te Bronx en eiste van de journalist de „geheime documenten” op, die hij zou bezitten. Maar Sil Marid bezat dergelijke documenten niet en trachtte dit zijn ongenode bezoeker aan het verstand te brengen. De gangster liet zich echter niet vermurwen en was reeds besloten de journalist te vermoorden, toen deze hem koelbloedig verklaarde, dat hij zeker wist dat hij 70 jaar oud zou worden en dat hij die nacht dus niet zou sterven. „Als u mij ook zegt, hoe oud u bent”, aldus Sil Marid, „kan ik u precies op het jaar af zeggen, hoe oud u zult worden”. De inbreker raakte door zoveel koelbloedigheid van zijn stuk en nam de benen....

Naar aanleiding van dit voorval heeft Sil Marid geschreven: „Had ik de leeftijd-tabel niet in huis gehad, dan had ik niet geweten, dat ik 70 jaar zal worden en ik zou naar alle waarschijnlijkheid die zelfde nacht zijn vermoord. Overigens bleek de inbreker zich in de naam te hebben vergist, want hij zocht Bill Marian, een figuur uit de onderwereld, die inderdaad bepaalde documenten moet bezitten, waarop Costello prijs stelt. Mijn leeftijd-tabel heb ik intussen ingelijst. Er onder staat: *Wie lang leest, leeft lang!*”.

ZOVEEL

is de mens waard

Een Amerikaanse arts, Dr. Lawson, heeft uitgerekend, hoe groot de materiële waarde van een mens eigenlijk is. Hij heeft nagegaan uit welke stoffen het menselijke lichaam bestaat. Hij kwam daarbij tot de ontdekking, dat een mens eigenlijk maar een schimmetje waard is.

Als uitgangspunt voor zijn berekeningen nam Dr. Lawson een normaal mens van 65 kilo. Zulk een mens bestaat uit:

Water	: 45 liter
Vet	: voldoende voor 7 stukken zeep
Koolstof	: toereikend voor het fabriceren van 9000 potloden.
Fosfor	: net genoeg om er 2200 luciferskoppes van te maken
Magnesium	: geschikt om er een heel klein beetje zout uit te winnen
IJzer	: zwaarte van één spijker van een middelmatig formaat
Kalk	: hoeveelheid om een kabinetje mee te witten
Zwavel	: precies wat men nodig heeft om een hond van ongedierte te zuiveren.

Telt u nu zelf maar op en u zult zien, dat zelfs in deze tijd van hoge prijzen met de aanschaffingskosten van de grondstoffen voor een mens geen groot bedrag gemoeid is. Maar laten we ons troosten. Onze materiële waarde moge dan heel gering zijn, de ideële waarde van de mens kan niet in cijfers worden uitgedrukt.

Spreek van de maand.

Moed zonder voorzichtigheid gaat gevaarlijke wegen; maar voorzichtigheid zonder moed gaat in het geheel niet.

Leeftijd	Levenden	Leeftijd	Levenden	Leeftijd	Levenden	Leeftijd	Levenden
0	1 000 000	27	786 827,1	54	613 493,7	81	145 552,6
1	963 985	28	781 810,9	55	603 633,9	82	125 890,7
2	937 988	29	776 763,6	56	593 301,8	83	107 374,3
3	917 939	30	771 680,7	57	582 465,2	84	90 184,8
4	903 486	31	766 555,8	58	571 091,7	85	74 447,3
5	892 765	32	761 383,0	59	559 148,8	86	60 372,1
6	884 754	33	756 155,8	60	546 604,1	87	47 947,2
7	878 876	34	750 866,4	61	533 426,9	88	37 231,9
8	873 832	35	745 507,5	62	519 587,6	89	28 204,0
9	870 056	36	740 070,0	63	505 059,8	90	20 291,1
10	866 684	37	734 544,7	64	498 820,3	91	14 874,0
11	863 520	38	728 921,7	65	473 850,8	92	10 295,8
12	860 371	39	723 190,0	66	457 138,9	93	6 872,9
13	857 043	40	717 337,7	67	439 680,0	94	4 408,4
14	853 426	41	711 342,1	68	421 478,3	95	2 706,3
15	849 446	42	705 219,3	69	402 548,6	96	1 583,0
16	845 069	43	698 924,5	70	382 918,6	97	878,4
17	840 298	44	692 451,7	71	362 630,3	98	459,1
18	835 173	45	685 783,8	72	341 741,3	99	225,4
19	829 762	46	678 902,0	73	320 327,6	100	103,0
20	824 159	47	671 787,0	74	288 483,9	101	43,6
21	818 471	48	664 417,2	75	276 324,5	102	16,9
22	812 809	49	656 770,3	76	253 984,3	103	6,0
23	807 271	50	648 822,5	77	231 617,8	104	1,9
24	801 926	51	640 548,4	78	209 397,7	105	0,5
25	796 786	52	631 921,0	79	187 512,4	106	0,1
26	791 817,3	53	622 912,6	80	166 161,9	107	0,0

U kunt nooit weten . . .

Welgemoed reden wij in ons voertuig over de maanverlichte wegen van ons eiland Saromor en voelden ons zeer voldaan een daad van naastenliefde betracht te hebben. Wij keerden huiswaarts na een bezoek aan een zieke medewerker. Aangezien deze midden in een palmbos woont, een eind buiten Winaupang, waar wij pogen te leven en werken, hadden we nog een aardig ritje voor de bumper. Derhalve floten wij een liedje, wat, dank zij de staat waarin Saromors' wegen verkeren, meer op een gesyncopeerd geblaas leek.

Overigens is het een onverdeeld genoegen over deze avondlijke wegen te rijden, want ze zijn even landelijk-rustig als die van Barneveld. Het enige verschil is, dat hetgeen men in Barneveld binnen een omheining houdt, hier vrij rondloopt, zodat het een goede remproef vormt voor de voertuigen. Al enige keren hadden we drastisch moeten remmen, vanwege het fatalistische pluimvee, dat vlak voor ons de weg overstak op weg naar de slaapstee. Doch toen voor de zoveelste keer een malse mollige hen met een enthousiaste kreet ons voertuig onverhoeds besprong, was het haar laatste sprong.

Natuurlijk stopten wij onmiddellijk (want wij zijn van eenvoudige doch net-

te huize) om de eigenaar te begroeten, die ons reeds tegemoet trad. Wij bereidden ons reeds voor op een minder hartelijk onderhoud, maar hij verloochende zijn Saromorese aard niet, lachte ons vriendelijk toe en antwoordde op onze desbetreffende vraag, dat de schade 3 rijksdaalders bedroeg en we daardoor eigenaar werden van de hen. 't Was wel een beetje duur, vond hij, maar het slachtoffer was juist goed en wel aan de productie-slag begonnen.

Wij dachten aan de prijzen, die we in onze vroegere, slechts kort geleden verlaten woonsteê, voor een skeletachtig stuk pluimvee betaalden en wisten niet hoe gauw we onze geldbuidel te voorschijn moesten halen! De buit vlijden we aan onze voeten en reden, het zo plots afgebroken lied vervolgend, monter naar onze vrouwe, een koele dronk, de schemerlamp en Gerard de Haan.

In gedachten zagen wij reeds het verheugende gezicht van onze gade, bij zo'n buitenkansje voor slechts luttele papiertjes. Met de maan in 't gelaat en de zon in 't hart knarsten wij over het grind van 't erf en wuifden uitbundig naar onze vrouwe, die reeds op de uitkijk stond. Triomphantelijk riepen wij haar toe, dat we iets hadden meegebracht. Haar gezicht had echter niets van het stralende, dat wij redelijkerwijs verwachtten. Ze blikte argwanend in ons

voertuig en zei toen iets wat hierop neer kwam: dat ze het niet bepaald apprecieerde, dat wij op dit uur aankwamen met een in deze staat verkerende kip, aangezien er s'avonds geen bedienden waren en ze zelf nog nooit een hoen van zijn overvloedigheden had bevrijd.

Wij voelden de zon ondergaan in ons hart, maar begrepen de situatie volkomen. Nog nooit hadden wij ons verdiept in het proces dat een bedrijvige hen in een goudbruin gebrad veranderinge. Edoch, onze vrouwe staat voor niets en weldra bogen wij ons over een emmer, waarin zich kokend water en het corpus delicti bevond. De vrouwe had onze onvolprezen kokki de Zondag tevoren (wij veroorloven ons slechts wat luxe op Zon- en feestdagen) deze rite zien verrichten. Enigszins aarzelend boden wij aan om het gevederte te verwijderen, maar als onze gade eenmaal iets ter hand heeft genomen, volhardt zij tot het bittere einde. Ze plukte resoluut, groef in het inwendige en niet lang daarna snoven wij met Gerard de Haan heerlijke geuren op. De andere dag prijkte er een gebraden hen op onze (schamele) dis, zoals de meest verwerende gastronom zich maar wensen kan.

Waarmee wij maar zeggen willen: Licht er een medewerker ziek in zijn palmbos, rijdt er eens heen!

U kunt nooit weten.....

Aldert.

TEN AFSCHIED.

B. E. R. Bastiaans

Als deze regels onder uw ogen komen, dan is employé B.E.R. Bastiaans reeds weg van onze afd. Personele Zaken, hij repatrieerde per ms. „Willem Ruys” van 18 November j.l.

Employé Bastiaans was een goede bekende voor alle K.P.M.-ers, hoog zowel als laag en een ieder mocht hem graag. Hij was op Peezet, alwaar hij sedert 1945 was tewerkgesteld, een zeer geziene figuur en een vraagbaak voor een ieder. Dat zijn werkzaamheden ook door de directie zeer op prijs werden gesteld moge blijken uit het feit, dat hij na zijn pensionnering op 2 October 1948 nog twee malen op verzoek van de maatschappij naar Indonesië terugkeerde om zijn kennis en ervaring ten dienste van de K.P.M. te stellen.

Gedurende zijn ruim 34-jarige loopbaan was de heer Bastiaans o.m. op onze agentschappen te Samarinda, Makassar, Tjirebon, Singkawang en Tg. Priok werkzaam, veelal in leidinggevende functies. Vooral ontwikkelde hij zich als een specialist op claimgebied.

Op de afdeling Personele Zaken werd hem ten afscheid door allen een afscheidsgeschenk aangeboden.

Uw redactie kreeg van een harer medewerkers nog een bijdrage van de volgende inhoud en voor welke afscheidswaarden wij gaarne plaatsruimte verlenen.

Bastiaans is gerepatrieerd, onze alomwetende inlichtingendienst heeft ons verlaten. Weg zijn de vertrouwelijke minuutjes, waarin hij ons zijn visie gaf op voor velen onbegrijpelijke problemen. Weg zijn de prettige tijden dat wij konden babbelen over alles wat op de K.P.M. betrekking had en hij ons uit zijn rijke ervaring verhaalde.

Bas, we zullen je missen, niet alleen als medewerker en collega, doch bovenal als kameraad en raadgever. Wij allen danken je voor je hulp en medewerking en wij wensen je het allerbeste toe in de negeri koud.

Nieuws van de P.V.C.

ER ZIJN WEER ZEGELS.....!

Het is geruime tijd geleden, dat wij de philatelisten onder de leden van het K.P.M.-personeel konden verblijden met een enveloppe met zegels. Thans is echter weer de tijd aangebroken, dat wij tot verdeling van de binnengekomen zegels kunnen overgaan.

Daar is gebleken dat er vele liefhebbers voor onze enveloppen zijn, kunnen wij per persoon slechts één enveloppe beschikbaar stellen. De prijs der enveloppe zal Rp. 10.— bedragen; de opbrengst komt wederom ten goede aan een liefdadige instelling hier te lande.

Wij verzoeken u uw aanvraag spoedigst, hetzij per postwissel dan wel per brief waarbij het verschuldigde bedrag is ingesloten, toe te zenden aan de chef van de afd. Archief ten hoofdkantore.

Wij hebben verder nog een klein aantal hoge waarden (Rp. 5.—, Rp. 10.— en Rp. 25.—) van de Tempelserie voorradig, welke zegels wij onder de kopers van de enveloppen zullen verloten.

De Postzegel Verdeel Commissie.

De beste weg uit een moeilijkheid is: er doorheen!

Als u dit nummer van „de Uitlaat” in handen krijgt lezers en lezeressen dan is de dag dat over de gehele wereld Christus’ geboorte wordt herdacht, niet ver meer af.

Christus’ geboorte. Beseffen wij eigenlijk wel goed wat dit betekent, wat deze dag inhoudt? De dag dat God Zijn Zoon aan de mensheid schonk, de dag dat de Man werd geboren, die ons verlost van onze zonden.

Het is goed om in deze tijd stil te staan bij dit grote gebeuren, terwijl Kerstliederen klinken en de kerken en Godshuizen — elk jaar weer — zich vullen. Elk jaar weer klinkt het: Vrede, in den mensen een welbehagen. Wij zingen het, wij neuriën het en de radio brengt het in ons huis op welk station men z’n toestel ook afstemt.

Vrede op aarde, terwijl het welhaast op elk werelddeel rommelt van oorlogsgeweld en wapengekletter. En dan vraagt men zich af: Waarom deze onrust, dit sterven door eigen hand? Waarom kan er geen eeuwige vrede heersen op deze wereld, waarvoor gaf dan onze Verlosser Zijn leven, waarvoor leed Hij dan dat onduelbaar lijden dat Hem van angst deed uitroepen: „Vader, laat deze drinkbeker aan Mijn lippen voorbijgaan”.

Wij herdenken met Kerstmis Zijn geboorte in een eenvoudige stal, geboren zoals de armste onder de armen. Zo wilde God het en zo gebeurde het. Zegt ons dit niets? Als de armste onder de armen. Hij was hun gelijke, Hij had hen allen even lief en Hij zegende zowel het pasgeboren kind als de grootste zondaar of zondares.

Hij vergaf zijn grootste vijanden. Doen wij dit in het dagelijkse leven? Wij zijn slechts mensen met normale gevoelens, verlangens, haat en liefde.

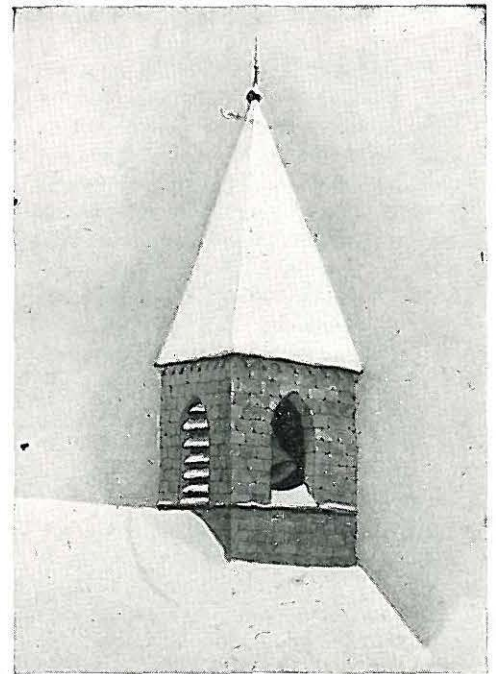
Wij bidden zo graag: „Vergeef ons onze schulden, zoals wij vergeven onze schuldenaren”, maar doen wij dit laatste? Neen, nietwaar, noch u noch ik. Wat hebben wij voor excuus dat wij niet doen? Geen excuus: wij zijn slechts armzalige stervelingen met al onze gebreken.

Toch heeft God ons zo gemaakt en daar had Hij een doel mee. Hij heeft een ieder zijn individuele ik meegegeven. Wij moeten strijden naar vervolmaking, wij moeten vechten om het mooie en goede in ons hart naar voren te brengen en het slechte te onderdrukken. Dan doen wij wat goed is, dan is Christus niet voor niets in deze Kerstnacht tot ons gekomen.

In het jachtige leven van heden, in deze moderne wereld moeten wij streven, vechten en lijden voor het goede, hoewel het ons dikwijls angstig te moede wordt. Doch wij moeten volhouden, het is onze plicht.

Laat dit de boodschap zijn waaraan wij elk jaar weer herinnerd worden door het herdenken van Christus’ geboorte. Laat ons op deze dagen tot inkeer komen en in ons hart en geweten kijken, hoe wij in het afgelopen jaar handelden. Laten wij hopen en bidden dat wij nog eens de eeuwige vrede zullen kennen waarvoor Christus op aarde kwam, de eeuwige vrede waarnaar wij allen zo verlangen, de eeuwige vrede die wij zo innig met ons gehele hart onze kinderen toewensen!

Habé

Kerstlied

Goëdvriend,
 Waarheen zoo laat op 't uur?
 Ik kan het u niet zeggen,
 Mijn beste buur,
 Laat klepelen, laat klinken,
 De sneeuw laat zinken;
 Ik weet niet, zal ik hoeden
 Een os of schaap?
 Bij ossen en bij schapen
 Kan men niet rustig slapen,
 Omdat des nachts bijwijlen
 De hemel zich ontsluit:
 Dan vallen er de engelen
 Bij slagen uit.

Bertus Aafjes.

~*~*~*~

Altijd is mij een Witte Kerst
 beloofd
 Toen ik een kind was, lang
 geleden:
 Ik heb het ieder jaar opnieuw
 geloofd
 En was zo droef, als er geen
 sneeuw herscheen.
 Nu ben ik 't zelf, die all'
 beloften tart,
 Aan zulke sprookjes niet
 geloofd:
 Ik heb een Witte Kerstmis
 in mijn hart,
 En dat is meer, dan mij ooit is
 beloofd.

Een Kerstlied

dat de wereld veroverde

Als u het met Kerstmis weer hoort zingen, zult u het aanvaarden als de natuurlijkste zaak die er is. *Stille Nacht, Heilige Nacht* werd zozeer gemeengoed van het grootste deel van de wereld, dat we ons zonder dit eenvoudige lied geen Kerstfeest meer kunnen voorstellen. Het lijkt alsof het altijd met het Christendom verbonden was, of het met dit geloof over de aarde is verbreid en langzamerhand zelfs boven dit geloof is uitgegroeid, want het wordt nu ook gezongen door mensen, die zich geen Christenen noemen. Er is vrijwel geen land en geen taal, waarin het niet ten gehore wordt gebracht.

Toch is dit Kerstlied, dat aan geen volk en geen tijd meer gebonden is, nog slechts 135 jaar oud. In de Kerstnacht van 1818 klonk het voor het eerst in de kleine, aan de Heilige Nicolaas gewijde kerk van het bergdorpje Oberndorf in het Oostenrijkse Salzkammergut. Bij die gelegenheid zong de tekstschrijver de tenor- en de componist de bas-partij; omdat het orgel toevallig kapot was, werd de begeleiding op een gitaar gespeeld.

De woorden noch de noten hadden enige pretentie. Het ging om een stukje gebruiksmuziek, dat in allerijl in elkaar werd gezet omdat het orgel niet beschikbaar was en de viering van het Kerstfeest een muzikale wijding niet kon ontberen. Joseph Mohr, de kapelaan van Oberndorf, schreef de woorden op de dag voor Kerstmis. Hij bracht ze onmiddellijk aan Franz Gruber, de dorpsonderwijzer, die tevens dorpsorganist was. Nog dezelfde avond had deze de muziek voor het uit zes coupletten bestaande gedichtje gereed. Na een korte repetitie werd het tijdens de nachtmis ten gehore gebracht, waarbij nog een koortje van enkele kerk-gangers meewerkte.

Toevallige roem.

Zonder het defect aan het mechaniek van het orgel zou *Stille Nacht, Heilige Nacht* waarschijnlijk nooit zijn geschreven. En als het wel was geschreven, blijft het de vraag, of de buitenwereld het ooit gehoord zou hebben. Het was namelijk de orgelbouwer uit het naburige Ziller, die het kapotte instrument kwam repareren en voor de verdere verbreiding van het lied zorgde. Hij hoorde het en vroeg er een afschrift van om het aan de zangers in zijn woonplaats te laten zien.

Dit was het begin van de sneeuwbal. De zangers uit Ziller vonden het lied erg mooi en toen zij werden uitgenodigd op de Jaarbeurs te Leipzig Tirolese

liederen te komen zingen, namen ze ook *Stille Nacht, Heilige Nacht* mee. Van Leipzig uit verbreidde het zich over heel Duitsland en Oostenrijk. In 1840 kwam een musicus te Dresden op de gedachte het te drukken en uit te geven en daarmee was het lied bij wijze van spreken voor de gehele wereld beschikbaar.

Op de eerste uitgaven stonden de namen van de makers niet vermeld.

Ze waren de uitgevers onbekend. Pas nadat het lied overal ingang had gevonden, wilde men wel eens weten waar het eigenlijk vandaan kwam, wie de tekst had gemaakt en wie de muziek had gecomponeerd. De naspeuringen voerden al spoedig naar Oostenrijk en de onderzoekers gingen snuffelen in het archief van de Sint Pieterskerk te Salzburg. Ze waren dus heel dicht in de buurt, maar toch hadden ze het verkeerde spoor te pakken. Ze veronderstelden namelijk dat het afkomstig was van Michael Haydn, in zijn tijd een vruchtbare componist, wiens werken echter volkomen in het vergeetboek zijn geraakt, terwijl die van zijn broer Josef de tand des tijds konden weerstaan.

Met *Stille Nacht, Heilige Nacht* hadden noch Josef noch Michael Haydn echter iets van doen. Het lied was in de stijl van de romantiek geschreven door twee volkomen onbekenden, een eenvoudige dorpsgeestelijke en een arme schoolmeester. Als de kleinzoon van Gruber naar aanleiding van het onderzoek de bijzonderheden over het ontstaan van het werkje niet had gepubliceerd, zouden we ze stellig nu nog niet weten.

Natuurlijk is *Stille Nacht, Heilige*

Nacht niet de enige compositie van Gruber. Toen hij met dit lied in zijn naaste omgang zoveel succes oogstte, werd hem in het naburige Hallein een betrekking als koordirigent aangeboden. Die functie stelde hem in staat zich geheel aan de muziek te wijden. Hij schreef nog veel liederen en heel wat eenvoudige kerkmuziek. Maar daarvan heeft niets hem overleefd. Dat hoeft niet te verwonderen, want in artistiek opzicht was ook *Stille Nacht, Heilige Nacht* geen grote schepping. De dichtelijke waarde van de tekst is heel gering en het gehalte van de melodie met haar onophoudelijke verschuivingen, haar dalende tertsen en quarten en haar galm in de laatste maten is evenmin bijzonder hoog. Er bestaan in tal van landen vele Kerstliederen, die niet alleen ouder, maar ook mooier zijn.

Dit neemt echter niet weg, dat *Stille Nacht, Heilige Nacht* in een behoefte moet hebben voorzien. Anders is het onverklaarbaar, dat dit lied op een zo natuurlijke wijze een zo grote verbreiding vond. Het heeft de gevoelens van de naar de sentimentele romantiek neigende 19-eeuwers stellig zeer zuiver vertolkt en dat het zich zolang wist te handhaven, bewijst, dat het bij velen nog altijd een gevoelige snaar raakt. Pas in de laatste jaren gaat *Stille Nacht, Heilige Nacht* langzamerhand zijn plaats afstaan aan andere Kerstliederen, hetzij Middeleeuwse, die tot nieuw leven worden gewekt, hetzij moderne, die pas gecomponeerd zijn en uitdrukking geven aan de Kerstgevoelens van de hedendaagse mens.

De Noordenwind vloog over de vlakke, wolken fijne sneeuw voor zich uit zwiepend.

De vlokken werden als vlijmscherpe naalden door de lucht gedreven.

Soms stapelde de sneeuw zich op tot wallen met scherpe kanten en soms werden deze weer weggevaagd, zodat het korte bevroren gras te zien kwam.

De oevers der bevroren rivier, die door de vlakke slingerde, waren één met het vaste land geworden.

Niemand zou vermoeden dat daar een stroom was, wanneer niet het verwelkte riet er ware geweest, gebogen door de wind en ritselend een klaaglied zingend over de hardheid van het leven en de vluchtige droom van de zomer, Bij tussenpozen voerde de wind de ijle klank van klokgelui met zich mede.

De nonnen van het klooster St. Michiel lieten de feestklok luiden, want het was Kerstavond en de klok luidde met een lichte vrolijke klank, alsof zij wist welk een vreugdevolle hoogtij zij inluide.

Op de dichtbesneeuwde weg langs de stroom liep een eenzame wandelaar.

Moeizaam, met gebogen rug, zwoegde hij tegen de felle wind in en toen de klokketonen keer op keer zijn oor bereikten, lachte hij boosaardig en liep vlugger voort.

„Je hebt al veel meegemaakt, Stephan Vasiljevitsch, maar ik geloof toch dat je ditmaal je zelf zult overtreffen,” zeide hij luid en lachte weer. „Tot nu toe was je tevreden als je de boeren angst aan kon jagen en de wegen onveilig maakte. Je hebt een beruchte naam verworven dat is vast en zeker. Het kleinste kind in deze streek weet dat de onaangenaamste ontmoeting met de landloper Stephan Vasiljevitsch is. Je kan het best treffen en je hebt de stilste tred en het slimste verstand van al je kornuiten. De boeren haten je als de pest, omdat je hen beroofd hebt van zovele kalveren, omdat je zovele hoeven in brand hebt gestoken, omdat je zovele geldkisten hebt opengebroken. Maar dat is niet alles: zulke dingen worden weer vergeten na verloop van jaren. Stephan Vasiljevitsch zal vannacht een landlopersstreek uithalen, die hem even beroemd zal maken als een held of een heilige.”

De wind dreef hem een vlaag vlijmscherpe hagelkorrels in 't gezicht, maar dat deerde hem niet.

Met zijn hoed diep neergedrukt over zijn voorhoofd en zijn woest gelaat ging hij met moeite, maar onverpoosd voort.

Hij zag reeds de lichten van het klooster St. Michiel door de duisternis en de sneeuwstorm heen schijnen.

„Toen ik nog in de kinderschoenen stond,” dacht Stephan Vasiljevitsch, „had ik dezelfde onbuigzame zin als nu.”

Ik kende niets onzinnigers dan medelijden en weekheid.

„Pas jij maar op,” zei mijn vader wel eens, „er zal eindelijk wel eens iemand komen, die je temmen kan! Verbeeld je vaders!”

Slaag heb ik meer dan enig ander gehad, honger en kou heb ik geleden en ben ik de baas geworden en er is geen gevangenis die mij kan vast houden.

Ik zou degene die mij kan temmen wel eens willen ontmoeten.”

En Stephan Vasiljevitsch lachte weer met een boosaardige zelfgenoegzame lach, die door de wind over de sneeuwvlakte werd meegenomen.

Toen hij het klooster naderde liep hij langzamer en zijn kleine valse ogen glinsterden.

De Vesper was voorbij en de nonnen gingen twee aan twee van de kapel naar het refektorium.

Achter aan en geheel alleen liep de jongste der zusters. Zij was klein en fijn gebouwd en had een paar grote bruine sterreogen binnen de kap verborgen.

Haar ogen weerspiegelden nog de glans van de Kerstlichten in de kapel en haar lippen bewogen zachtjes, alsof zij nog zong.

Zuster Jekatarina was slechts vijftien jaar; zij was het made-liefje en de kleine zangvogel van het klooster en allen hielden van haar en vergaven haar, omdat zij nog zulk een kind was, dat zij zo nu en dan nog wel eens een van haar vele plichten vergat. Nu liep zuster Jekatarina zo verdiept in haar eigen gedachten dat zij langzamer liep en vergat dat zij de anderen had moeten volgen en even bleef zij staan in de sneeuw midden in de kloosterhof.

Haar hart was zó vol vreugde over het kind dat in deze nacht geboren was op aarde, dat zij niet eens de felle koude bemerkte, noch de sneeuw, die op haar schamel kleed viel en haar in 't gezicht sloeg.

Zuster Jekatarina had haar handen gevouwen en bad dat God haar in de gelegenheid zou stellen om het Christuskind te dienen.

Toen zij daar stond, verdiept in gebed zonder er bij te denken, dat de anderen reeds lang in de warme eetzaal waren gekomen, werd zij plotseling gestoord door een zwak geklop op de kloosterpoort.

Vergetend dat het niet háár opdracht was de deur te openen voor vreemdelingen, snelde zij naar de poort. Haar hart klopte van hoopvolle verwachting in haar borst, want zij dacht dat God haar gebed misschien reeds had verhoord en nog deze avond haar liefde voor het Christuskind op de proef wilde stellen.

Zuster Jekatarina dacht er over, terwijl zij voortsnelde over de besneeuwde kloosterhof of degene die daar buiten stond, misschien een kind zou zijn of wel een heel oud mens, want het geklop kwam met tussenpozen en klonk tastend en weifelend.

Zonder zich te bedenken en zonder zich af te vragen voor wie zij de deur opende, trok zij de zware klink van de deur en nodigde de wachtende man binnen te treden.

Indien de kleine non met de grote sterreogen had geweten dat degene, die vóór haar stond, de lelijke Stephan Vasiljevitsch was, die moordenaar en rover, van wie zij zo dikwijls had horen verhalen met schrik en afschuw, zolang zij zich kon herinneren, dan was zij zeker in de sneeuw neergevallen van doodsangst en dan had zij zich niet durven verroeren, nog minder durven spreken.

Maar hoe kon zuster Jekatarina vermoeden dat die oude man met de zijdeachtige zilveren baard en de breedgerande hoed met schelpen versierd, iemand anders was dan een uitgeputte pelgrim voor wie hij zich uitgaf?

En toen hij in Gods naam en in die van de heilige Michiel bad om een dak boven zijn hoofd en om een stuk brood, toen gevoelde zij slechts vreugde, dat God haar bede zo spoedig had verhoord!

verhaal

terdahl

Met een van geluk stralend gezicht geleidde zij de oude man naar de eetzaal, waar de nonnen reeds op haar plaatsen stonden rond de lange tafel.

„Zuster” — zeide de abdis, die aan het hoofd der tafel stond met de blinde zuster Elizabeth naast zich, „hebt ge vergeten dat het vanavond uw beurt is om het brood rond te delen?”

Hebt ge ook vergeten, dat het niet tot uw plichten behoort de poort te openen voor vreemden?

Zuster, zuster, wanneer zult ge eindelijk worden als de anderen?”

Maar de kleine zuster Jekatarina, die een dochter was van een vorst en de zuster van een vorst, knielde neer op de stenen vloer en bad zo deemoedig om vergiffenis, dat de abdis haar niet kon straffen.

En nadat de kloosterzusters de dankhymne hadden gezongen, deelde zij het verse, heerlijk riekende Kerstbrood rond en voor de pelgrim met de lange zilveren baard koos zij het grootste en witste brood uit.

Stephan Vasiljevitsch lachte in stilte over de psalm en de eenvoudige maaltijd en zijn boos hart verheugde zich bij voorbaat.

Want hij wist dat het klooster rijk was aan heiligenbeelden, versierd met goud en parelen en ook gewijd vaatwerk bezat, ingelegd met gekleurde edelstenen, hoewel de nonnen in grote armoede en eenvoud leefden.

Toen het avondmaal was afgelopen en de hymne gezongen was, vroeg zuster Jekatarina toestemming de voeten van de vreemde pelgrim te mogen wassen en de abdis verheugde zich over haar ijver om God te dienen.

Maar Stephan Vasiljevitsch kon nauwelijks zijn vreugde bedwingen over het feit dat hij zijn rol zo goed speelde en hij keek voorzichtig van de ene non naar de andere en stelde zich de schrik voor, die hen zou bevangen, als zijn uur gekomen was.

„Als ge zo vroom zijt als ik geloof dat ge zijt, vader,” zei de kleine vorstendochter, toen zij op haar knieën lag op de harde stenen vloer en de schoenen lossnoerde van Stephan Vasiljevitsch, „dan zal het water even helder en doorschijnend zijn nadat ik uw voeten heb gewassen, als het nu is.” En haar kinderlijke geest verheugde zich over haar woorden. En zie, toen zuster Jekatarina een poos met grote zorgvuldigheid, als verrichtte zij een gewichtige taak, de voeten van de pelgrim had gewassen, toen was het water werkelijk even helder als ware het juist uit de bron geput en de kleine non juichte van vreugde.

Maar in het boze brein van Stephan Vasiljevitsch, die alleen slechte gevoelens herbergde, ontstond een wondere verbazing.

Wat waren dat voor machten die hier hun spel speelden? Hij vond dat nu het ogenblik gekomen was om de witte baard af te rukken en de pelgrimschap weg te werpen, maar hij kon niet opstaan.

Hij bleef, als ware hij lamgeslagen, zitten staren in het frisse heldere water dat zijn voeten witter had gemaakt dan sneeuw en toch zijn eigen zuiverheid had behouden.

Zuster Jekatarina was naar de abdis toegegaan en knielde neer bij haar stoel.

„Vrome Moeder,” zeide zij met een stem die van vreugde trilde.

„Onze gast is stellig een zéér heilig man. Sta mij toe de ogen van onze arme blinde zuster te mogen wassen met het water, waarmee ik zo juist de pelgrim wies. Misschien zal God ter wille van zijn vroomheid nog een wonder doen vanavond.”

Ook tot deze bede gaf de abdis haar toestemming en zuster Jekatarina vulde, stralend van blijde hoop, een schaal met water en ging er mee naar de blinde toe.

Zuster Elizabeth had het daglicht in geen dertig jaren aanschouwd en nu schudde zij droevig het hoofd.

Zij had zovele gebeden ten hemel gezonden om haar gezicht terug te krijgen en nu was zij eindelijk tot rust gekomen in haar volslagen duisternis en kwam niet meer in opstand.

„Lieve kind,” zeide zij, „het is Gods wil dat ik in het donker leef, totdat ik eenmaal het eeuwige licht binnen zal gaan, waar ook de blinden zien.”

„Och zuster Elizabeth,” smeekte de kleine non, „och laat ik het mogen beproeven.”

En de blinde glimlachte, want ook zij kon zuster Jekatarina niets weigeren.

En zie, toen de eerste druppel van het klare water over de zieke ogen gleden werd de sluier weggenomen, die hen gedurende dertig jaren had verborgen.

Hoe langer de kleine nu aanhield met wassen, hoe lichter werd het voor zuster Elizabeth en eindelijk stond zij op en keek om zich heen met gevouwen handen en met gezonde, stralende ogen. En alle zusters, die in de eetzaal bijeen waren, hieven een juichend loflied aan terwijl Jekatarina, de vorstendochter, weer op haar knieën lag voor de pelgrim en wenend zijn voeten kuste.

Maar toen rees de vreemdeling overeind en schreeuwde luid als ware hij een mens in uiterste zielenood.

„Wie zijt Gij, o God?” riep hij en rukte zich de zijden baard af en de lange pelgrimsmantel, „wie zijt Gij, Machtige, Die mij toch heeft overwonnen?”

Weet dan, nonnen, dat ik ben Stephan Vasiljevitsch, de rover en moordenaar!

Ik heb niet geloofd, noch aan God, noch aan de duivel. Ik heb steden en dorpen vervuld met schrik. Geen boeien hebben mij kunnen dwingen, geen gevangismuren hebben mij kunnen vasthouden. Weet dan zusters, dat ik vanavond hier gekomen ben om te roven en te moorden.”

Weer schreeuwde hij, alsof hij de hevigste hellepijn doormaakte.

„Wie zijt gij, Almachtige?” riep hij.

„De stok en boeien hebben mij slechts verhard. Het rad en de pijnbank hebben mijn zin niet kunnen buigen. Maar vanavond hebt Gij mij geslagen met de gesel Uwer mildheid, nu Gij, terwille van het geloof van dit kind, aan mij een wonder hebt doen geschieden.

Geprezen zij in der eeuwigheid Uw heilige naam!” En toen Stephan Vasiljevitsch deze woorden had gesproken, viel hij op de knieën, luid wenend.

Maar alle zusters hieven een lofzang aan voor God, Wiens heid zelf de slechte mens kan overwinnen en zuster Jekatarina's stem klonk hevig boven de andere stemmen uit.

Van onze afdeling Personele zaken

De volgende mutaties vonden in de afgelopen maand bij onze maatschappij plaats.

AANGEKOMEN:

Per vliegtuig.

J. van der Klok	2de wtk.	21/10	ex RV
W. van Dam	3de wtk.	25/10	ex RV
A. H. J. Liesting	2de wtk.	28/10	ex RV
L. S. v. d. Meulen	hfd. wtk.	29/10	ex RV
C. D. de Jong	3de wtk.	29/10	ex RV
J. den Rooyen	4de wtk.	31/10	ex RV
J. Meulenkamp	3de wtk.	1/11	ex RV
M. C. A. Cappelle	3de wtk.	4/11	ex RV
J. H. F. Stausbach	2de stm.	14/11	ex RV/SV
P. J. J. Maas	2de stm.	14/11	id.
S. N. de Rochemont	2de stm.	15/11	id.
J. Touw	2de stm.	16/11	id.
W. A. M. van Koningsveld	2de stm.	19/11	id.
D. J. Uitenbroek	2de stm.	19/11	id.
J. Dogger	2de stm.	23/11	id.

Per ms. „Willem Ruys“ ddo. 11/11.

Ir. R. Haverschmidt en gezin	chef van dienst	ex EV (naar SMP/Teluk Bajur)
Dr. A. F. van Heerde en gezin	adj. chef	ex EV (naar Med. dienst/Petamburan)
J. W. Tj. de Vries	gezagv.	ex RV
W. H. Ch. de Wit	hfd. wtk.	ex RV
E. A. de Bruyn en echtg.	hfd. empl.	ex EV (naar TD/Makassar)
G. S. Wenckes en gezin	hfd. empl.	ex EV (naar ag. Surabaya)
R. H. B. Diesel	hfd. empl.	ex EV (naar CD/Tg. Priok)
W. J. Suyderhoud	hfd. empl.	ex EV (naar ag. Pontianak)
E. F. H. van Santen en gezin	empl.	ex EV (naar afd. CM II/HK)
C. Koot en gezin	empl.	ex EV (naar ag. Singapore)
J. Klerekoper	empl.	ex VGV (naar afd. VRV/HK)
M. C. Salomons en gezin	empl.	ex EV (naar afd. VRV/HK)
H. de Kreek	2d wtk.	ex RV
Mevr. F. J. J. den Arend- v. d. Endt	echtg. 2de wtk.	

Per ms. „Kota Gede“ ddo. 27/11.

H. van Overhagen	empl.	ex VGV (naar Civ. dienst/Bali Hotel — den Pasar)
H. H. Kho en echtg.	hfd. wtk.	ex RV

Welkom in Indonesië!

VERTROKKEN:

Per vliegtuig.

H. H. van de Vlekkert	empl.	13/10	ZV (ex ag. Singapore)
C. M. van Wiggen	empl.	23/10	ZV (ex ag. Makassar)
G. W. Teunissen	empl.	1/11	GSV (ex med. dienst/Petamburan)
H. Herwig	hfd. empl.	3/11	GSV (ex Surveydienst/Tg. Priok)
A. Spaans	gezagv.	5/11	RV
K. Boswijk	gezagv.	8/11	RV
A. van der Meulen	1e stm.	9/11	RV
A. Gillisse	3de wtk.	13/11	RV
M. van den Noort	1e stm.	22/11	RV
F. van der Stok	hfd. empl.	29/11	GSV (ex P en T/HK).

Per ms. „Willem Ruys“ ddo. 18/11.

J. Klijn	gezagv.	RV
A. v. d. Wal	hfd. wtk.	VP
H. Tuynman	hfd. wtk.	RV
G. van der Zaag	hfd. empl.	EV/OP (ex Ink. & Mag. dienst/Tg. Priok)
R. A. Abelain	hfd. empl.	EV/OP (ex afd. CM III/HK)
H. A. Pesch	hfd. empl.	EV (ex ag. Menado)
B. E. R. Bastiaans	empl.	beëindiging KV (ex PZ/WP/HK)
W. J. Dootjes en gezin	empl.	EV (ex ag. Muntok)
G. Arends	kv. 3de wtk.	einde dienstverband.
H. J. van Ee	kv. 3de wtk.	„ „
C. J. Minderman	kv. 2de stm.	„ „
G. W. de Ruiter	kv. 2de stm.	„ „
Mevr. J. H. E. van Haaren en zn.	echtg. wijlen 1e stm.	
R. A. A. van Dale en gezin	empl.	EV (ex afd. Vrachtzaken/HK)
J. Kuipers	3de stm.	afgekeurd.
H. Prins	hfd. baas/empl.	ZV (ex Werkpl./Tg. Priok)

Goede reis!

NIEUW AANGENOMEN:

A. H. Hoeksel	empl.	1/11	naar Werkpl./Tg. Priok (als volontair in dienst 1/11 '52)
A. P. Belle	5de wtk.		aangekomen per ms. „Willem Ruys“ ddo. 11/11 '53.
T. Bronsvorst	5de wtk.		idem.
A. M. Bijl	5de wtk.		idem.
R. Kooistra	5de wtk.		idem.
A. Strunk	5de wtk.		idem.
E. Sinke	5de wtk.		idem.
R. Groenemeyer	4de stm.		idem.

Hartelijk welkom bij onze maatschappij!

MUTATIES:

C. P. Sorgedragter	hfd. empl.	23/10	van afd. Vervoer/HK naar ag. Menado.
R. M. Soepartojo	loc. empl.	24/10	van ag. Benkulen naar ag. Muntok.
L. J. Bos	empl.	29/10	van ag. Buleleng naar afd. PZ/WP/HK.
M. Koot	empl.	1/11	(ex 5de wtk.) naar Ink. & Mag. dienst/Tg. Priok.
R. V. Brouwer	empl.	2/11	van Nautisch Inst./Tg. Priok naar ag. Tg. Priok.
F. J. Muller	empl.	8/11	van ag. Makassar naar ag. Menado.

In memoriam.

A. Veeman

Uit Nederland ontvingen wij het droevige bericht, dat op 10 October j.l. ten gevolge van een noodlottig ongeval in de ouderdom van 56 jaar te Sassenheim is overleden de heer A. Veeman, in leven gepensionneerd hoofdwerktuigkundige van onze maatschappij.

F. H. van Kesteren.

Op 23 October j.l. is, geheel onverwacht, in de leeftijd van 48 jaar aan boord van het ss. „Valentijn“ overleden de hoofdwerktuigkundige F. H. van Kesteren.

Op 26 October d.a.v. werd hij te Surabaya ten grave gedragen, diep betreurd door allen die rechtstreeks of indirect met hem te maken hadden.

Zij rusten in vrede.

Over het groeten-programma dat 2 October j.l. door de Wereldomroep werd uitgezonden seinde gezagvoerder Sikkes :

„...Kaimana schip van de week eerste uitzending matig; tweede uitzending goed. Een en ander door état major zeer geapprecieerd.

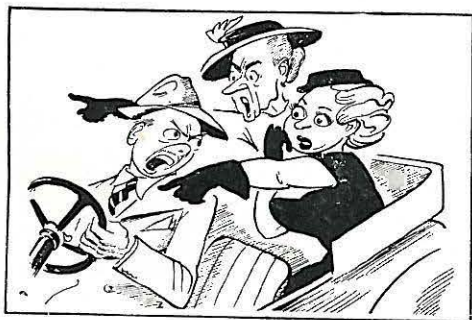
Mevrouw G. Mijlof-Koop schreef over deze zelfde uitzending, bestemd voor het m.s. „Eerens” :

„...Ik heb bericht ontvangen van mijn echtgenoot, 2de werktuigkundige F. Mijlof, dat de uitzending prima is doorgekomen; zelfs beide keren. Aan boord van de „Eerens” heerste dan ook een prima stemming!”

Betreffende het programma van 23 October j.l., dat was bestemd voor 2 schepen van onze maatschappij, schreef gezagvoerder Verseput van het ms. „Banjuwangi” het volgende :

„...Op weg van Surabaia naar Singapore en tijdens de uitzending zojuist Straat Karimata achter ons gelaten, was de ontvangst schitterend (behalve de eerste vijf minuten, t.g.v. zwaar storing door een Pakistaanse zender). De stem van mijn echtgenote, die het laatst aan de beurt was, was glashelder en overduidelijk. Echter moet ik u mededelen, dat voor 1e stuurman Dikker en 3de stuurman Spuy, die o.a. ook bij mij in de hut zaten, deze uitzending enigszins teleurstellend was, daar ze er op hadden gerekend ook opgeroepen te worden. Hopenlijk zijn deze laatsten een volgende keer aan de beurt.

Wat mijzelf betreft, al met al, nog mijn hartelijke dank mede namens mijn echtgenote aan allen die aan deze geslaagde uitzending hebben medegewerkt.”

— Goed, goed, goed ! ! Maar vertel me nu eerst wie er rijdt, jij of je moeder ! —

foto: J. H. C. Vermeulen

opname in K. R. O.-studio

Bovenstaande foto werd genomen na de uitzending van het groetenprogramma door de Wereldomroep op 2 October j.l. Op de achterste rij v.r.n.l.: adj. chef J. Roering, Mevr. Van der Schilden, gezagvoerder D. van der Schilden, hfd. empl. Ch. G. Antonissen, Mevr. Antonissen en chef van dienst Jhr. S. G. van Weede. De vierde persoon van links (naast omroeper Guus Weitzel) is de Sociaal Werkster Mevr. T. IJ. Hobma-Glastra. Geheel links de heer G. A. Kal, leider der koopvaardij-uitzendingen van Radio Nederland.

MEMPER-CIRKELVERKEER-KAN.

Als er nu niet gauw een nieuwe pijl bij komt is het te laat voor mij, dan kom ik nooit van mijn leven meer uit mijn baan en ik zal gedoemd zijn tot in lengte van dagen rond te blijven draaien! Was ik op die Zaterdag, nu 11 dagen geleden, toch maar met een ander meegereiden in plaats van zelf het stuur van de auto te hanteren! Elf dagen en nachten draai ik nu al om dat pleintje, als de maan om de aarde, steeds maar door, zonder ophouden...

En het begon zo onschuldig! Het is tenslotte niets bijzonders meer als er weer eens een kruispunt van wegen door een aantal pleintjes in nauwe gangetjes wordt verdeeld. Ik vond het tenminste niet ongewoon, toen ik op die Zaterdag een bekende brede wegwakruising plotseeling veranderd zag in een doolhof van sleufjes. Ja, doolhof, dat is het goede woord, daarom kom ik er niet meer uit, tenzij... Maar eerst even verder met het verhaal van mijn ongeluk. Op die Zaterdag dus (elf dagen geleden) reed ik — netjes de witte pijl volgend — een sleufje in. Meer pijlen en meer sleufjes volgden en ploseling was ik weer op mijn punt van uitgang en dat was natuurlijk niet de bedoeling. Welgemoed (??? — Red.) begon ik weer opnieuw,

in de hoop ditmaal op de goede weg te komen. Maar neen, ik kwam weer terug bij mijn startplaats. Een derde, vierde, vijfde keer, steeds hetzelfde resultaat. En zo is het gebleven, pijlen, sleufjes, pijlen, sleufjes, steeds maar rond en rond en rond..... Dat ik nu net de eerste moest zijn en de enige !

Buiten mijn cirkelbaan hebben ze snel een nieuwe pijl geplaatst en de auto's achter mij konden daardoor zonder ongelukken de pleintjes passeren. Maar ik..... Zelfs het leeg raken van de benzinetank bracht geen verandering, mijn oude Ford was toen al zo aan zijn draaibaan gewend, dat hij rustig door bleef draaien. Daar zal wel iets van middelpuntvliedende kracht en aantrekkingskracht van het middenpleintje achter zitten, zoals bij de maan en de aarde.

Mijn enige hoop is een nieuwe pijl in mijn baan, die mijn Fordje resoluut een andere sleuf inwijst, maar..... het duurt nu al elf dagen.....!

Twee vrienden hadden elkaar in vijftien jaar niet gezien.

„Is je vrouw nog altijd zo knap?” vroeg de een. „Ja,” zei de ander, „maar ze doet er nu heel wat langer over.”

Onze Jubilarissen van deze maand

J. W. TICOALU
locaal-employé Nautische Dienst/HK
40 jaar
30 December 1953

Jonas Wongkaren Ticoalu werd op 3 Juni 1895 te Menado geboren en trad op 30 December 1913 als ladingklerk in dienst van onze maatschappij. Hij bleef in deze functie aan boord van verschillende K.P.M.-schepen doorvaren om in Mei 1920 als klerk bij de Nautische Dienst op het Hoofdkantoor te worden geplaatst. En 23 jaar later is de heer Ticoalu nog steeds op deze afdeling, als een der steunpilaren, werkzaam.

Op 1 Januari '35 volgde zijn bevordering tot hoofdklerk II, om op 1 Januari 1938 tot hoofdklerk I te worden aangesteld. Precies een jaar later volgde zijn benoeming tot beambte. Op 31 Augustus 1948 ontving de heer Ticoalu van H.M. de Koningin de kleine zilveren ster voor Trouw en Verdienste. Op 1 Juli 1951 werd deze jubilaris tot lokaal-employé bevorderd. Voorwaar een schitterende staat van dienst bij onze maatschappij!

Wij wensen de heer Ticoalu op de 30ste December a.s. van harte geluk met zijn 40-jarige dienstjubileum. Nog vele jaren!

MOHAMED JOENOEES
hoofdklerk I - Afd. Expeditie/HK.
35 jaar
5 December 1953

Mohamed Joenoës werd op 3 Mei 1901 te Batavia geboren en trad, na een jaar bij de Rotterdamsche Lloyd te hebben gewerkt, op 5 December 1918 in dienst van onze maatschappij. Hij werd als klerk bij de afd. Archief geplaatst en werkte daar tot 1930. Daarna 2

jaar naar het Magazijn van Gedruken om van 1932 tot 1942 werkzaam te zijn op de Afd. Expeditie. Inmiddels was de heer Moh. Joenoës tot 1e klerk bevorderd. Na de Japanse bezettingsjaren meldde de heer Joenoës zich weer direct bij onze maatschappij en kwam wederom terug bij de afd. Expeditie, nadat hij op 1 Januari '46 tot hoofdklerk II was bevorderd. Op 1 Januari 1948 volgde zijn bevordering tot hoofdklerk I. Op 31 Augustus 1948 ontving de heer Moh. Joenoës van H.M. de Koningin de kleine zilveren ster voor Trouw en Verdienste.

Deze jubilaris herdenkt op 5 December a.s. het feit dat hij 35 jaar in dienst is van onze maatschappij. Wij wensen hem op die dag van harte geluk. Nog vele voorspoedige jaren!

ABDOELGANIE
1e klerk - ag. Surabaia
35 jaar
15 December 1953

Abdulganie werd op 6 October 1896 te Surabaia geboren en trad als 4de klerk in dienst van onze maatschappij. In de loop der jaren werd hij resp. tot 3de, 2de- en 1e klerk bevorderd, in welke functie hij nog steeds op ons Surabaia-agentschap werkzaam is.

Vermeldenswaard is, dat hij op 31 Augustus 1948 van H.M. de Koningin de Bronzen ster voor Trouw en Verdienste ontving.

Wij wensen Abdoelganie, die op 15 December a.s. het feit herdenkt dat hij 35 jaar in K.P.M.-dienst is, van harte geluk met zijn jubileum. Dat het hem gegeven moge zijn nog vele voorspoedige jaren in dienst van onze maatschappij te blijven werken.

W. MATTHIENSEN
hoofdwerktuigkundige
25 jaar
1 December 1953

Willem Matthiessen werd op 13 Augustus 1908 te Medan geboren en doorliep de Koningin Wilhelminaschool te Batavia. Op

1 December 1928 trad hij als 5de werktuigkundige in dienst van onze maatschappij en werd op 1 Januari 1935 en op 1 Juli 1941 resp. bevorderd tot 4de- en 3de werktuigkundige.

Gedurende de Japanse bezetting van Indonesië bleef de heer Matthiessen doorvaren (o. a. op de „Swartenhoudt“, „Bantam“, „v.d. Bosch“, „Thedens“ en „Maetsuyker“) en werd op 1 Juli 1949 bevorderd tot 2de werktuigkundige. Op 1 Januari van dit jaar werd hij tot hoofdwerktuigkundige benoemd.

Wij wensen hoofdwerktuigkundige Matthiessen van harte geluk met zijn 25-jarig dienstjubileum. Nog vele jaren.

L. WILLEMS
hoofdwerktuigkundige
25 jaar
1 December 1953

Geboren op 24 Mei 1909 te Batavia doorliep Louis Willems de Koningin Wilhelminaschool te Batavia en trad op 1 December 1928 als 5de werktuigkundige in K.P.M.-dienst. Op 1 April 1935 en op 1 Juli 1941 werd hij resp. tot 4de- en 3de werktuigkundige bevorderd. Gedurende de bezettingsjaren van Indonesië werd de heer Willems door de Japanners in Makassar geïnterneerd en later naar Japan afgevoerd. Direct na de oorlog meldde de heer Willems zich weer bij onze maatschappij aan en ging weer varen. Op 1 Juli 1949 werd hij tot 2de werktuigkundige bevorderd om op 1 Januari '53 tot hoofdwerktuigkundige te worden benoemd.

Wij wensen deze jubilaris op de 1e December van harte geluk met zijn 25-jarig jubileum. Nog vele voorspoedige jaren.

Dr. W. F. DE PRIESTER
medisch-adviseur hoofdkantoor te Amsterdam
25 jaar
1 December 1953

Willem Frederik de Priester werd op 3 October 1898 te Koudekerke (prov. Zeeland) geboren en ging, na zijn middelbare school-

opleiding, studeren aan de Rijksuniversiteit te Leiden, alwaar hij in Juni 1924 zijn arts-diploma behaalde. Hierna werd hij chirurgisch assistent aan het Gemeente Ziekenhuis te Rotterdam, van 1925 tot 1927 was hij particulier geneesheer te Henvliet (Voorne-Putten), waarna Dr. de Priester naar Indonesië vertrok en gedurende een jaar chirurgisch assistent was aan de Geneeskundig Hoogeschool te Djakarta. Op 1 December 1928 trad hij in dienst van onze maatschappij.

Gedurende de bezettingsjaren van Indonesië verbleef Dr. de Priester in de verschillende Japanse interneringskampen en ook daar was hij in staat om menige zieke te helpen.

Na de Japanse capitulatie was het hoognodig dat Dr. de Priester voor zijn eigen gezondheid naar Europa ging en werd, na volledig herstel, op 1 December 1946 op ons hoofdkantoor in Amsterdam als medisch adviseur tewerkgesteld, nadat hij tijdens zijn Europees verlof voor ons de organisatie van een eigen medische dienst in Nederland had voorbereid, die voordien door de S.M.N. werd verzorgd.

Behalve voor de K.P.M. treedt Dr. de Priester ook op als geneeskundig adviseur van de K.J.C.P.L.

Wij wensen Dr. de Priester op de 1e December a.s., de dag waarop hij zijn 25-jarig jubileum bij onze maatschappij viert, nog vele voorspoedige jaren toe.

ANANG KARIM
hoofdklerk I — ag. Makassar
25 jaar

1 December 1953.

Anang Karim werd op 17 Januari 1905 te Makassar geboren en trad op 1 December 1928 in K.P.M.-dienst. Op 1 Januari 1942 volgde zijn aanstelling tot 1e klerk. Nadat Japan had gecapituleerd, meldde Anang Karim zich weer direct bij onze maatschappij en werd wederom tewerkgesteld op ons Makassar-agentschap. Op 1 Januari 1950 volgde zijn bevordering tot hoofdklerk II om op 1 Januari 1952 tot hoofdklerk I te worden benoemd.

Dat het de heer Anang Karim gegeven moge zijn nog vele jaren in de beste gezondheid zijn krachten aan onze maatschappij te geven!

Avondtoilet

Er zijn mensen, die er in slagen in korte tijd van niets tot iets te worden en toen dit met een van onze burens ook het geval was, besloot zijn vrouw, dat het nu zeker tot haar stand behoorde zich te laten portretteren door een schilder, die de laatste tijd nog al opgang maakte. De schilder bezocht haar, zag welk vlees hij in de kuip had, doch dacht aan het honorarium dat hij zou kunnen vragen en regelde rustig alle details.

„Eén ding”, zei hij tenslotte. „Stelt u er prijs op, dat ik u in avondtoilet schilder?”

De nouvelle riche gichelde en zei: „Wel nee, jonge, doe maar normaal. Trek je gewone schildersplunje maar aan!”

A. EMAN
hoofdklerk I — Nautisch Instituut
Tg. Priok
25 jaar

1 December 1953.

Geboren te Menado op 30 Juli 1912, trad Alexander Eman op 1 December 1928 als leerling-ladingklerk in dienst van onze maatschappij om op 1 Januari '30 tot ladingklerk te worden bevorderd. In 1939 werd de heer Eman als 2de klerk aan de wal geplaatst en wel bij de afd. Equipage te Surabaia. In 1940 werd hij wederom op de vloot gedetacheerd als ladingklerk, doch hieraan kwam een einde toen Indonesië door de Japanners werd bezet. Na Japans' capitulatie meldde de heer Eman zich weer bij onze maatschappij en hervatte zijn loopbaan als ladingklerk. Op 1 Juli 1952 werd hij definitief aan de wal geplaatst en in de rang van hoofdklerk I tewerkgesteld bij het Nautisch Instituut te Tg. Priok.

Wij wensen deze jubilaris nog vele voorspoedige jaren toe in dienst van onze maatschappij.

ABDUL RAZAK
gudangklerk — ag. Makassar
25 jaar

4 December 1953.

Abdul Razak werd in 1901 te Makassar geboren en trad op 4 December 1923 als tallyklerk in dienst bij ons agentschap aldaar. Op 1 Januari 1948 volgde zijn aanstelling tot gudangklerk, welke functie hij tot op heden nog steeds bekleedt, tot volle tevredenheid van zijn superioren.

Wij wensen deze jubilaris op de 4de December a.s. nog vele voorspoedige jaren toe en hopen dat het hem gegeven moge zijn onze maatschappij nog lange tijd te dienen.

Weinigen zijn wijs genoeg om opbouwende critiek te verkiezen boven bedrieglijke lof.

W. Th. SWART
gezagvoerder
25 jaar

5 December 1953

Op 20 Augustus 1906 werd Walter Theodoor Swart in Djatinegara (het vroegere Meester Cornelis) geboren, doorliep de 3-jarige HBS en bezocht daarna de Zeevaart-technische school te Batavia. Op 5 December 1928 trad de heer Swart als 4de stuurman in dienst van onze maatschappij om op 1 Januari '35 en 1 October '40 resp. tot 3de- en 2de stuurman te worden bevorderd. Gedurende de bezettingsjaren van Indonesië verbleef hij in verschillende Japanse interneringskampen om na Japans' capitulatie weer als 2de stuurman te gaan varen. Op 1 Januari '49 en op 1 Januari '52 werd de heer Swart resp. tot 1e stuurman en gezagvoerder bevorderd.

Wij wensen gezagvoerder Swart op de 5de December a.s. dat het hem gegeven moge zijn nog vele voorspoedige jaren in dienst van onze maatschappij te blijven varen.

P. J. ROEL
(géén foto beschikbaar)
hoofdemployé
8 December 1953.

Petrus Jacobus Roel werd op 15 November 1901 te Rijswijk (Z.-H.) geboren, doorliep eerst de 3-jarige HBS en bezocht vervolgens de Hoogere Handelsschool te Rotterdam. Van 1922 tot 1928 was hij werkzaam bij de N.V. Kon. Fabriek van Metaalwaren F.W. Braat te Delft en trad op 8 December 1928 in K.P.M.-dienst. Hij werd geplaatst bij de afd. CM op ons hoofdkantoor, daarna achtereenvolgens bij de Buitendienst te Tg. Priok, Singapore en Makassar, om van Mei '37 tot Februari '39 onze belangen als agent te behartigen te Siaoe. Toen de Japanners Indonesië binnenvielen was de heer Roel agent van onze maatschappij op Ternate en was gedwongen te evacueren. Na door de verschillende Japanse interneringskampen te hebben gezworven, meldde hij zich na de capitulatie weer direct bij onze maatschappij.

De heer Roel vertoefte thans met verlof in Nederland om straks in Maart 1954 onze maatschappij met pensioen te verlaten.

Wij wensen deze jubilaris nog vele voorspoedige jaren toe; dat het hem gegeven moge zijn nog lange tijd van zijn pensioen te genieten!

Rectificatie

Door omstandigheden is in ons Novembernummer onder de jubilarissen van de maand abusievelijk opgenomen de heer Th. Rohiraga/opzichter III/1e klerk v.h. ag. Tg. Priok. Dit 25-jarig jubileum zal op 9 November 1954 worden herdacht.

tussen OUD en NIEUW

Doelloos dwaalde Henk Steenstra door Amsterdam's straten. Sneeuwvlokken dwarrelden om hem heen. Kerstmis! Een echte ouderwetse Kerstmis in Nederland, zoals Henk zoveel jaren niet had meegemaakt en waarop hij zich zo had verheugd.

„Zalig Kerstfeest” wensten alle bekenden op straat elkander toe. Uit de huizen en kerken ruisten de zachte tonen van Kerstliederen, gezongen door jong en oud. Overal heerste een rustige, vredige stemming behalve in Henk's binnenste.

Zalig Kerstfeest! Een bittere trek lag om zijn mondhoeken. Henk Steenstra, ex-kapitein van het mooie ms. „Amsterdam”, het vlaggeschip van zijn maatschappij. Ja, ex-kapitein. Verlof hadden ze hem gegeven toen hij met zijn gehavende schip 't IJ opvoer. Verlof, bah, zeiden ze het maar rond-uit dat ze hem geen schip meer durfden toevertrouwen. Hij had het aan hun houding gezien, aan hun blik, toen hij fier rechtopstaande zijn rapport uitbracht van die noodlottige avond van de 8e November. Hij zou die avond nimmer vergeten, die avond toen zijn mooie schip zich stampend een weg haande door de kokende golven en de noodlottige aanvaring plaatsvond. Goed, slachtoffers waren er niet geweest, hoewel hij wel enige angstige ogenblikken had meegemaakt. Neen, hij wilde er niet meer aan terugdenken. Hij had gedaan wat hij kon en hij had het aan hem toevertrouwde schip veilig binnengebracht.

Huiverend dook hij in zijn kraag. Als hij nu van binnen maar niet zo koud was, er was geen innerlijke warmte meer. En terwijl hij langzaam in het onaanzienlijke melksalonnetje het warme glas melk, met beide handen omvat, leegdrank, zwierven zijn gedachten vèr weg naar Australië naar zijn boy, naar zijn Jan, die zich daar nu een toekomst opbouwde en zoveel vertrouwen had, dat hij zijn Marie gevraagd had hem als zijn bruid per KLM te volgen. Al zijn hoop en al zijn verwachtingen had hij op zijn jongen gevestigd toen hij vijf jaren geleden, terwijl hem de tranen in de ogen sprongen, in zijn hut stil het telegram las en herlas dat hem in enkele koude afgebroken zinnen meldde, dat

zijn lieve vrouw voor altijd was heengegaan. Zijn lieve vrouw die hem een „home” geschonken had, een „home” dat hij nu sedert vijf jaren niet meer had. Hij was na het vertrek van Jan „en pension” gegaan. En wat had Marie tegen hem gezegd toen hij haar naar Schiphol bracht en haar ten afscheid kustte? „Vader”, had zij gezegd, „onthoudt u goed dat als u ooit besluit de verre wijde zeeën vaarwel te zeggen, er voor u bij Jan en mij altijd een plaatsje is, altijd. Vergeet u dit nooit!”

Zij was lief, zijn schoondochter en hij hield heel veel van haar. Een goede vrouw zou ze zijn voor zijn Jan. En de opgetogen brieven uit Australië spraken boekdelen, vooral de laatste waarin Marie hem schreef, dat er een kleine nieuwe wereldburger op komst was, verwarmde zijn hart. Een kleinzoon van hem, een kleinzoon die hij op de knie zou kunnen nemen en met wie hij zou kunnen spelen en zou kunnen vertellen van de vele en verre tochten die grootvader had gemaakt.

Ja, de 31ste December, de dag dat zijn verlof afgelopen zou zijn, kwam steeds nader en nog steeds geen bericht van zijn maatschappij wat ze van plan waren met hem te doen. Neen, vrede was er niet in zijn hart. Hij zou zijn directie maar om pensionnering vragen, hij wilde de eer maar aan zich houden en maar niet afwachten dat zij hem zouden afvloeien.

Nog 6 dagen scheidden hem van het einde van het jaar. En rusteloos doolde Henk langs Amsterdam's grachten. Hij kon maar niet met zichzelf in het reine komen. Zou hij afvloeiing vragen? Waarom, hij had toch niets gedaan waar hij beschaamd over hoefde te zijn? Ja maar als zij hem afvloeiden? Die smaad, die slag zou hij nooit kunnen dragen, het zou te kennen geven dat zij hem geen schip meer toevertrouwden, geen vertrouwen meer hadden in zijn capaciteiten.

En zo gleden de laatste dagen van het jaar heen. Zijn hospita schudde bezorgd het hoofd als zij hem nat en bemodderd thuis zag komen met norse blik in zijn ogen. Zijn stilzwijgendheid beangstigde

haar soms, hij die altijd lachend en de laatste schlagers fluitend de trap afkwam. Tja, waarom wilde hij dan niet naar haar luisteren. Hoe dikwijls had zij hem niet gezegd dat er een tijd was van komen en gaan, dat hij nu eindelijk eens met varen moest ophouden na meer dan dertig jaar op zee rondgezwakt te hebben. „Wat drommel”, zei hij dan altijd lachend, „de zee is mijn lust en mijn leven, ik moet varen anders ben ik geen mens meer”. En bezorgd schudde de goede ziel haar hoofd.

De laatste dag van het jaar. Het was 11 uur in de morgen toen Henk, net gekleed om uit te gaan, zijn hospita de trap hoorde opstommelen. Toen hij de bekende grote gele envelop in haar handen zag, ging er een schok door hem heen. Wát zou deze brief hem brengen?

Hoofdschuddend ging zijn hospita naar beneden. Sapperloot, die man was wel uit zijn doen, hij bedankte haar niet eens toen hij de envelop aannam. Ze zou hem gauw een warm kopje thee brengen, dat zou hem goed doen voor hij weer op straat ging zwerven.

En Henk las en herlas de brief. Vergiste hij zich niet? maar neen, daar stond klaar en helder:

Zeer geachte kapitein,

Met genoegen kunnen wij U hierbij het besluit van de Raad van Directeuren overbrengen, dat U met ingang van 1 Januari 1954 wederom belast zijt met het commando over het ms. „Amsterdam”.

Wij verwachten U deswege op 2 Januari te 10 uur des morgens te onzen kantore teneinde e.e.a. te bespreken.

Tenslotte willen wij hierbij gaarne melding maken van het in de Raadsvergadering tot uiting gekomen vertrouwen der aanwezige deelhebbers in Uw leiding en capaciteiten, welk vertrouwen in gene dele werd beschaamd door de recente aanvaring van ons vlaggeschip doch eens te meer van Uw voortastendheid, Uw scherp inzicht en kundigheid deed blijken”.

Langzaam trok een glimlach over Henk's gezicht.

Habé.

De redactie behoudt zicht het recht voor inzendingen voor deze rubriek te bekorten of te retourneren. Anonyme inzendingen worden ongelezen terzijde gelegd. Correspondentie over deze rubriek kan niet worden gevoerd.

„Hallo Scheveningen, hier het ms.
„Reyniersz“!“

Wij wisten het: „Sparks“ was aan het experimenteren om, gebruik makende van gunstige atmosferische omstandigheden, rechtstreeks met Scheveningen telefonisch contact op te nemen.

En de 15de October, op weg van Makassar naar Surabaya, varende be- noorden Madura, was het grote moment om 10 uur 's avonds daar na de nodige telegrafische voorbereiding. Scheve- ningen had een speciale zender ter be- schikking gesteld.

Glasheldere verbinding. Telefoon- nummers werden opgegeven en na de marconist sprak als eerste de 5de werk- tuigkundige met zijn meisje, die in

Dieren op haar kantoor zat! De reactie aldaar: „Gunst, waarom heb je me niet eens eerder opgebeld!“

Voor de eerste stuurman was Groningen aangevraagd: echtgenote helaas niet thuis. De gezagvoerder vroeg Amsterdam: ook al geen gehoor: De tweede stuurman had succes en sprak rechtstreeks met zijn echtgenote. De „juffrouw“ van Scheveningen had een sympathieke stem en was daarbij zeer actief; zij probeerde nog tweemaal Groningen. Eindelijk succes, wel niet de echtgenote maar toch antwoord en de verjaarswensen voor vrouw en kind worden doorgegeven aan een zeer radio- genieke stem. Daarna sluiten.

Maar even is dan toch dit recht- streekse contact met Holland er geweest, even de afstand overbrugd tussen ons en het vaderland. Een woord van hulde aan marconist Poortvliet voor dit resultaat van zijn enthousiaste wer- ken en dank aan Scheveningen voor de bijzondere welwillende medewerking!

Ergens in het Oosten van de Archipel een open rede. Voor anker met de ach- tertrossen op de boei. Boei no. 2 ver- keert in zinkende toestand, is lek en er zijn geen middelen om de boei te lich- ten.

Gelukkig is er nog een schip van de K(ongsi) P(ertulungan) M(asjarakat)

op de rede, dat over een paar dagen weer terugkomt.

Dan het verzoek aan de gezagvoerder van dat schip: „Wilt u ons helpen, bij uw terugkomst op boei 2 meren en proberen te lichten. Wij weten wel dat u nooit op deze boei meert, omdat u maar enkele uren ter rede blijft, maar doet u het om ons te helpen. Het las-apparaat zal dan klaar zijn en wij kunnen het lek van de boei repare- ren“. En het antwoord kwam al heel spoedig: „O.K., wij zullen ons best doen“.

Inderdaad werd bij terugkomst ge- meerd op boei No. 2 en onder leiding van de 1e- en 3de stuurman werd de boei gelicht. Het lek werd daarna dicht gelast, de boei netjes geschraapt en keurig geschilderd en voor vertrek weer te water gevierd. De autoriteiten waren bijzonder dankbaar

En nu het slot van deze historie: St. Bureaucratus kwam toch maar met een rekening voor een etmaal boeiengeld, doch dit was zelfs voor de K(ongsi) P(ertulungan) M(asjarakat) een beetje te gek. Explicaties over en weer, ex- cuses en..... intrekking der rekening. De haven-outillage is weer hersteld en de schepen kunnen weer rustig op boei No. 2 meren.

C.D.C.

Grapjes in de rechten.

HET DRAMA VAN DE BRIEVENBUS.

Een titel een stuiversroman waardig en inderdaad, lezer, de feiten, waarvan deze meester u ditmaal deelgenoot wil maken, zouden in zo'n stuiversroman op hun plaats zijn. Helaas zijn ze niet daaraan, maar aan de werkelijkheid ontleend.

U moet beginnen u even zo'n echt Hollands verdiepingshuis voor te stel- len, met een huisdeur toegang gevende tot een hall of vestibule, waarin zich de trap bevindt en een toegangsdeur tot de vertrekken van de benedenver- dieping. Onder normale (vooroorlogse) omstandigheden werd het huis door één gezin bewoond, maar de huizennoed had er toe geleid er twee families in onder te brengen. De familie C. woonde boven en de benedenverdieping was aan meneer T. en zijn gezin toegewezen. De hall diende voor gemeenschappelijk gebruik. Nu zou dit allemaal niet zo erg zijn geweest als er niet naast de voordeur een brievenbus had gezeten, waardoor de brieven in de hall terecht kwamen. Meneer C. vermoedde (terecht

of ten onrechte, dat blijkt niet uit de stukken), dat de voor hem bestemde brieven door de mensen van beneden werden opgevangen en gelezen, voordat ze aan hem werden overhandigd. Hij schafte zich daarom een losse brieven- bus aan (u kent ze wel: zo'n kastje met een gleuf en daaronder een deurtje met een slot) en hing die — voorzien van zijn naam — naast de voordeur aan de muur. Maar natuurlijk vergiste de post zich wel eens en zo kwam er nog wel eens een brief voor boven in de offi- ciële brievenbus in de hall.

Meneer C. stapte naar de huis- vestingsautoriteiten en wist gedaan te krijgen, dat de hall met de trap uitslui- tend aan hem werd toegewezen. Thuis- gekomen blokkeerde hij de hallduur van meneer T., haalde zijn losse privé- brievenkastje weg en versierde de offi- ciële brievenbus met zijn naam in grote letters. De hall was nu immers van hem!

Uiteraard vond meneer T. dit maar matig, in het bijzonder omdat er brie- ven voor hem in de brievenbus in de hall bleven komen en daardoor voor hem onbereikbaar waren. Hij vorderde het dichtmaken van de brievenbus en

deze vordering had in eerste instantie succes: de brievenbus moest worden dichtgemaakt. Maar nu was er eerst recht narigheid, de post kon geen brie- ven meer bezorgen, er was geen enkele brievenbus meer! Men ging in hoger beroep en een beslissing, waarvoor de wijze Salomo zelf zich niet zou behoe- ven te schamen gaf de oplossing: de officiële brievenbus ging weer open en werd gereserveerd voor meneer C. als gebruiker van de hall.

Meneer C. moest zijn losse brieven- kastje verkopen aan de heer T. voor de helft van de prijs, die hij ervoor betaald had. Deze tweede brievenbus moest, voorzien van de naam T., buiten aan de muur worden bevestigd, zodat ieder zijn eigen brievenbus had. Zo waren beide partijen na veel geharrewar tevre- dengesteld en „het drama van de brie- venbus“ had zijn happy ending gevon- den.

deze meester.

*
Wie de tijd doodslaat, slaat zich
zelf dood.
*

ZEILEN.

Wij kunnen op een prachtig zeil-seizoen terugzien. In het eind-klassement van de 8 periodieke Zondagmiddag-wedstrijden is stm. Redeker met zijn „Vleugel” éérste geworden en stm. Brassem met de „Wind” tweede.

In de periodieke lange afstandswedstrijden was de eind-uitslag :

1. stm. Redeker met de „Vleugel”
2. stm. Brassem met de „Wind”

De drie best geplaatste zeilers in de periodieke Zondagmiddag-wedstrijden hebben, met verwisseling van boten, gestreden om de kampioenswimpel. Uit deze strijd is stm. Brassem als éérste te voorschijn gekomen. Het verloop der wedstrijden was als volgt :

Zaterdag 23 October.

Deze middag zeilden de deelnemers in hun eigen boot. De uitslag was :

1. Redeker met de „Vleugel”
2. Brassem met de „Wind”
3. Mej. Tung met de „Schobbejak”.

Zondag 24 October.

Deze dag werd er om de eerste en tweede plaats een heftig zeil-duel geleverd. De uitslag was echter precies dezelfde als daags tevoren, n.l. :

1. Redeker met de „Schobbejak”
2. Brassem met de „Vleugel”
3. Mej. Tung met de „Wind”

Zondag 31 October.

Wat niemand had verwacht, gebeurde, n.l. stm. Redeker werd in deze wedstrijd gediskwalificeerd en verloor hierdoor het klasse-kampioenschap. Deze wedstrijd was uitermate spannend. Stm. Brassem had in het begin van de wedstrijd al pech, zodat hij werd teruggeroepen i.v.m. te vroeg starten. In de snelle „Schobbejak” wist hij echter al in de eerste ronde zijn tegenstanders in te halen, in het kruisrak was hij reeds mej. Thung in de „Vleugel” gepasseerd en in het voor-de-windse-rak was hij stm. Redeker voorbij gelopen, als de fokkenist toen niet zijn spinnakerboom in het water had laten vallen, waardoor een snelle draai, om deze boom weer uit het natte element op te vissen, noodzakelijk was. Wederom was de achterstand tot een 100 meter gegroeid. In de tweede en derde ronde werd weer zoveel van de achterstand ingehaald, dat op het voor-de-windse-rak zelfs stm. Redeker

voorbijgelopen kon worden. Bij de laatste boei lag stm. Brassem één en stm. Redeker twee.

Wederom kreeg stm. Brassem pech door bij het ronden van deze boei in wat vuil terecht te komen, waardoor de snelheid er ineens „uit” was. Stm. Redeker maakte hier dankbaar gebruik van en ging Brassem weer voorbij. Toen de voorsprong van Redeker weer tot ongeveer 10 meter was gegroeid, raakte Brassem echter plotseling het vuil onder de boot kwijt en liep hard op zijn rivaal in. Vlak bij de finish kwam het toen tot zó'n loefpartij, dat voor de wind naar de eindstreep werd gezeild. Hier geschiedde het fatale voor stm. Redeker: met zijn giek raakte hij de boei en disqualificeerde hiermede zichzelf.

De uitslag van deze wedstrijd werd zodoende :

1. Brassem in de „Schobbejak”
2. Mej. Tung in de „Vleugel”.

Stm. Brassem had toen de meeste punten behaald en tevens het klasse-kampioenschap. Onze gelukwensen !

HOCKEY

Onze speciale hockey-verslaggever stuurde ons ditmaal zijn verslag in dichtvorm toe :

Op 31 October, een Zaterdag,
Leverden alle elftallen slag
Op hockeydag: de opening van 't seizoen.
Ook wij deden mee voor ons fatsoen.
K.P.M. I en K.P.M. 2
Speelden beiden op deez' dag mee
Maar o wee, het resultaat?
Daarover zijn we gauw uitgepraat.
Het Eerst kwam uit tegen P.H.I.
En ach mensen, we hadden praats voor 3
Vol goede moed toog men dus naar 't veld.
Maar helaas waren we gauw uitgeteld,
Want ofschoon we steeds in de aanval waren,
Konden we niet één goaltje klaren.
Nee, die goal kwam van d'andere kant
Zo lazen we 's avonds in de krant.
Met 1—0 werd de strijd beslist
In het voordeel van P.H.I. De boot gemist!
Het Tweede verloor met negen — nul
Van U.V.S. I., zonder flauwe kul.
Men deed z'n best, dat moet gezegd.
Toch voelden we ons in de luren gelegd
Want U.V.S. die snelle club
Passeerde ons telkens en dan hup,
Wéér goal, tot negen toe.
Het publiek werd op 't laatst het tellen moe.
Wat mij nu nog te verhalen rest
Is dit: het hier na afloop was weer best!
Op Zaterdag, November veertien
Kon men het Eerste weer in het veld zien.
De eerste match van de competitie —
de vorige was maar een repetitie —
Tegen U.V.S. I. We wilden het Tweede wreken

Doch ook wij zijn hiertegen bezweken.
Voor de rust scoorde U.V.S. vier maal,
Daarna één voor ons en één tegen de paal.
Met 4—1 verloren, maar daarom niet getreurd,
De volgende keer zijn wij aan de beurt.
De volgende dag was het Tweede present.
Zij hebben zich het vuur uit de schenen gerend
Tegen V.I.C. 4. De kansen waren gekeerd.
Het bleek dat het Tweede zijn les had geleerd.
Voordat een ieder van z'n verbazing bekomen

was
Lag het elftal van V.I.C. voor 2—0 in het gras.
Het Tweede keek het Eerste niet meer aan
En ging van verwaandheid naast z'n schoenen

staan
Maar kent u het spreekwoord van het eerste
gewin?

Juist, knoop dat zeer goed je oren in.
En hiermee eindigen we dit lied.
Veel fraais was 't dit keer nog niet.
Leer hiervan echter één moraal
Juich niet tevroeg over een zegepraal.
Veel trainen is wat er moet gebeuren
Voordat we met een overwinning kunnen

geuren.

Op oude roem kun je niet teren;
Opnieuw moeten we voornit marcheren.
En daarom:
Hup, K.P.M., hup
Laat je toko niet in z'n hemdje staan.
Hup, K.P.M., hup
Laat de bal niet van je stick afgaan
Hup, K.P.M., hup
Laat je uit het veld niet slaan.
Want de K.P.M. met hockey-sticks
Durft héél Djakarta aan!

TENNIS.

O.G.E.M. — K.P.M. II 4 — 1

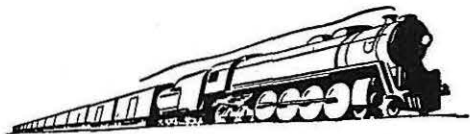
Op 14 en 15 November had op invitatie van de Gasmaatschappij een tenniswedstrijd plaats tussen K. P. M. II versterkt met de hr. Gerungan en de OGEM-reserves. Hoewel de einduitslag het tegendeel aangeeft, waren de wedstrijden zeker niet van spanning ontbloot.

Op Zaterdagmiddag was de K.P.M. gastheer en werd op de baan in het Logeergebouw gespeeld. In de eerste single, waarbij Gerungan tegen de heer Rachmat speelde, kwam de overmacht van Gerungan aan het licht. Hij won met sprekende cijfers: 6—1, 6—0 en dat bleek later tevens het enige winstpunt van de K.P.M. te zijn. Hoe hard onze 2de singlelaar Schramm ook vocht, hij was niet opgewassen tegen de heer Rompies (de captain van het OGEM-team) en verloor met 4—6, 5—6, alhoewel ook deze wedstrijd zeer spannend was.

Onze 3de double Bakker-Fels vocht eveneens dapper tegen de heren Buro/Admadinata, doch verloor na een

(vervolg zie pag. 21)

Ontmoeting in de

Je kunt in de trein soms rare ontmoetingen hebben. Ik weet dat voornamelijk van horen zeggen, want ik ben nu niet bepaald een bereisde Roel. Maar zo af en toe hijs ik me toch ook wel eens in een trein, omdat ik nu eenmaal op een dorp woon en het komt natuurlijk voor dat men in de stad moet zijn. Of er alleen maar eens wil zijn, om er eens te zijn. Of om er weer eens in te zijn, dan. Enfin.....

Totnogtoe waren mijn ervaringen gedurende zo'n treinreis tamelijk saai gebleken. Maar verleden week had ik toch eindelijk zelf ook eens zo'n rare ontmoeting.

Het begon nogal onschuldig. Een nette jongeman was met mij in de coupé gezeten en verder niemand. Hij zat recht tegenover me en las in een krant. Niks bijzonders, zult u zeggen.

Voorlopig bleef het ook zo. Hij legde na een poosje de krant neer en begon knusjes wat met me te keuvelen over koetjes en kalfjes. (Probeer u dat eens tien keer vlug te zeggen!).

„Gaat u ook naar de stad?” vroeg hij tenslotte. Ik beaamde.

„U gaat misschien voor uw plezier,” zei hij. „Maar ik alles behalve. Weet u waar ik naar toe ga?”

Ik wist het niet.

„Naar een zenuwarts,” zei hij en knikte ernstig.

Ik bekeek hem eens zorgvuldig en ook wel een beetje zorgelijk en hij glimlachte en zei: „Nu denkt u misschien dat ik gek ben”.

„Nee, nee,” zei ik. „Dan zou u wel onder geleide zijn.” Ik ben soms ontzettend ad rem. Dat heeft me een keer zelfs mijn bril gekost. Sommige mensen zijn zo opvliegend.

Deze knaap was het niet. Hij grinnikte eens en vervolgde: „U denkt natuurlijk in ieder geval, dat ik flink overspannen ben. Maar dat is evenmin zo. Ik voel me best. Ik voel me puik. Het is mijn familie die achter me heen zit. Mijn ouders. Mijn vrouw. Haar ouders. Mijn broers en zusters. Mijn zwagers en schoonzusters. Allemaal zaten ze achter me heen. Ik moest en zou naar een zenuwarts. Zij zouden het wel betalen. Nu, en dan ga ik nu maar, hè.”

„Maar waarom?” vroeg ik.

„Omdat ze allemaal achter me heen zitten,” zei hij. „Mijn vader. Mijn moeder. Mijn.....”

„Ja, dat weet ik nou wel”, onderbrak ik hem ongeduldig. „Maar waarom zitten ze allemaal achter u heen? Waarom willen ze u met alle geweld naar een zenuwarts hebben?”

„U raadt het nooit”, zei hij.

„Ben ik ook niet van plan,” zei ik (weer ad rem, hè?). „Vertelt u het me zelf maar.”

„Omdat,” zei hij en hij verhief zijn stem, „omdat ik liever schoenen heb

dan laarzen.”

„Wat?” vroeg ik verbluft.

„Meneer,” zei hij, „ik prefereer schoenen boven laarzen. En daarom zit de hele familie achter me aan. Ik moest en zou op stel en sprong naar een zenuwarts. Zij betalen alles. Vanwege die schoenen.”

„Maar dat is idioot,” zei ik. „Dat is ongelofelijk. Dat heb ik nog nooit gehoord!”

„Tja,” zei hij voldaan en glimlachte.

„Is het misschien mogelijk,” opperde ik, „ja, wacht eens even. Heeft men hij u in de familie misschien een laarzenfabriek, zodat het voor alle verwanten een traditionele plicht is laarzen te verkiezen boven schoenen en zodoende de familie-industrie te steunen?”

„U bent wel spitsvondig,” zei hij goedkeurend, „maar die vlieger gaat niet op. Mijn familie heeft tot in de verste geledingen niet het minste uit te staan met laarzenfabricage of — handel.”

„Nou, dan begrijp ik er niets van,” zei ik. „Millioenen mensen hebben liever schoenen dan laarzen.”

„Juist,” zei hij. „En u zelf?”

„Ik zelf ben geen uitzondering op deze regel,” verklaarde ik en ging met nadruk voort: „Ik geef altijd de voorkeur aan schoenen.”

„Ziet u wel?” riep hij triomfantelijk uit. Hij boog zich vertrouwelijk naar mij over en vroeg, terwijl zijn ogen vreemd schitterden: „Vertelt u mij eens — hoe hebt u ze het liefst? Gebakken of gebraden?”

Toen trok ik voor de eerste keer van mijn leven aan de noodrem.

(vervolg van pag. 20)

spannende strijd, waarbij wederom de te korte uitloop van onze baan duidelijk aan het licht trad, met 4—6, 5—6. Hoe Bakker ook „killer” speelde aan het net en hoe Fels ook lobde, het was vergeefs.

Op Zondagmiddag traden Gerungan en Bertsch als 1e double in 1et strijdperk tegen de heren Rachmat en Rompies en ook hier verloor de K.P.M. een kostbaar punt. Wij verloren met 5—6, 4—6. Er werd goed gespeeld en de lange rallies en afmaakshots wekten somtijds applaus bij het (niet talrijke) publiek, waaronder wij de directeur der OGEM, Ir. A. de Wolff opmerkten. Ook de 2de double Orth/Schramm boekte een verliespunt — zij het met ere — in 3 sets. De K.P.M. liep hard van stapel en won de eerste set met 6—2, doch de OGEM vocht terug en de K.M.P.-ers verloren terrein tot tegen 6 uur 's middags de nederlaag een feit was in drie sets: 6—2, 4—6,

3—6. Het waren prettige wedstrijden, die werden begunstigd door fraai weer en die doen uitzien naar een revanche. Rest ons nog de OGEM dank te zeggen voor haar ontvangst op de mooie baan aan de dj. Ketapang.

K.P.M.-KALENDER 1954.

Van onze reclame-kalender 1954, vervaardigd naar pentekeningen van de 2de wtk. R. J. de Vries, voorstellende een 12-tal onzer scheepstypen, kan een beperkt aantal ter beschikking van het personeel worden gesteld tegen betaling van Rp. 5.— per stuk. Opgave gaarne voor ult. December bij de Redactie van „de Uitlaat”.

Indien er meerdere liefhebbers mochten zijn dan het beschikbaar aantal kalenders, zal onder de gegadigden worden geloot.

Geen praatjes

Een makelaar kreeg onlangs bezoek van een lange sombere man, die zijn hoed diep in de ogen getrokken droeg. De bezoeker zei: „Ik loop nu al drie jaar naar een huis te zoeken voor mij en m'n vrouw. Over een kwartier komt er een woning vrij, waarvan u de eigenaar bent. Het is een vrije woning, dat heb ik al uitgezocht. Ik wil die woning van u huren, geen praatjes!”

De makelaar keek de man verbluft aan en zei: „U vergist zich, beste man. Er is geen woning van mij vrij en er komt de eerste tijd geen woning vrij, want al mijn huurders hebben jaarcontracten, zodat ik het tijdig genoeg weet.”

„Er komt een woning van u vrij”, zei de sombere man. „Keulsestraat nummer 10. De huidige bewoner is Willemse. Die woning komt vrij en ik huur hem. Geen praatjes!”

„Maar beste man”, zei de makelaar, niet wetende of hij lachen of kwaad worden moest. „Hoe kom je daar nou bij?”

„Ik ben rechercheur van politie”, zei de sombere man. „En ik ben op weg de bewoner Willemse te arresteren”.

„Goed”, zei de makelaar. „Maar z'n vrouw blijft er dan toch maar wonen!”

„Willemse heeft juist zijn vrouw vermoord” zei de sombere man.

Kom, Puzzle Mee!

Het lettergreekraadsel, voorkomende in het October-nummer van ons blad, was niet zo moeilijk, getuige het groot aantal (goede) inzendingen dat wij mochten ontvangen.

Op de eerste en vierde rij van boven naar

beneden gelezen ontstond de spreuk: de gelukkigste mens is hij die zijn werk met plezier doet.

En nu de prijswinnaars. De eerste prijs van Rp. 25.— gaat naar :

P. Visser/afd. Transport/HK

de tweede prijs van Rp. 15.— is bestemd voor :

A. H. Lawa — hfd. empl./CM II/HK

en de derde prijs van Rp. 10.— gaat naar :

gezagvoerder W. F. Kraan — a/b ms „Camphuys“.

Uw redactie heeft gemeend om in verband met de a.s. vrije dagen nu eens met een beetje groter formaat puzzle te komen, zodat u, voor het geval u zich op de a.s. feestdagen

mocht vervelen, iets te puzzelen heeft. Op nevenstaande pagina ziet U een reus van een kruiswoordraadsel, waarmede U zich best een paar dagen zult amuseren. Aangezien deze puzzle veel groter is dan de normale soort welke wij gewoonlijk plaatsen, hebben wij besloten om de uitgelopen prijzen voor dit monsterkruiswoordraadsel te verhogen. Speciaal voor dit kruiswoordraadsel loven wij een eerste prijs uit van Rp. 50.—, een tweede prijs van Rp. 30.— en een derde prijs van Rp. 20.—.

Puzzelaars doet Uw best en... wat wellicht het voornaamste is: een paar aangename puzzeldagen toegewenst!

De oplossingen van dit kruiswoordraadsel moeten ons uiterlijk 20 Januari a.s. hebben bereikt.

Monsterkruiswoordraadsel.

(copyright „Denksport“)

Van links naar rechts :

1 gemis aan het noodzakelijke — 9 grote tegenspoed — 15 noodlottig — 24 Europeaan — 25 vis — 26 te eniger tijd — 28 vogellijm — 30 maanstand — 32 wijze — 33 pers. vnw — 34 zetel — 36 klaar — 38 muziekinstrument — 39 munt — 40 godin — 42 deel v. h. gelaat — 43 rekening — 45 munt — 46 plaats — 48 ogenblik — 49 tweetal — 50 overal — 52 plant — 54 maanstand — 56 uitroep — 57 pl. in Drente — 59 ploegsnede — 60 neerslag — 62 vis — 63 dierenverblijf — 65 club v. kunstenaars — 67 nakomelingschap — 68 ontvlambaar mengsel — 69 verlaagde toon — 70 dicht — 72 mythol. figuur — 74 vaartuig — 76 kleine eg — 78 bier — 79 water in Friesland — 80 Franse rivier — 82 groot onheil — 84 vogel — 85 vogel — 86 trechter — 88 sierplant — 90 godin — 92 vulkaan op Java — 94 brokje brood — 96 keer — 97 plant — 99 dwaas — 101 ijzerhoudende aarde — 102 menigte — 103 moerassig — 105 vogel — 107 dichting van weefsel — 109 deel v.d. gamelan — 112 vereniging — 114 pl. in Gelderland — 115 levendig — 118 voedsel — 120 snedig — 121 soort winkel — 122 oogglas — 124 pers. vnw. — 126 kernistest — 128 waterkering — 130 streling m. d. tong — 131 wiel — 132 bouw materiaal — 134 heden — 135 water in Utrecht — 137 voertuig — 138 deel v. Achter-Indië — 140 deel v. e. effect — 142 behoeftig — 143 vleesgerecht — 144 schaakterm — 146 man — 148 gymn. toestel — 151 pl. in Utrecht — 153 rekenk. opgave — 154 hoeveelheid — 156 titel — 157 titel — 158 Duitse rivier — 160 deel v. e. vis — 161 kleine kerk — 163 land der oudheid — 164 proper — 166 kwezelachtig — 168 waterzwijn — 170 aanwijzend vnw. — 171 achter — 172 hemelgeest — 173 kledingstuk — 174 bouwval — 175 deel v. e. etmaal — 176 verlies — 177 dieren geluid — 179 Europeaan — 180 achtstemmig stuk — 182 bijbelse figuur — 184 telwoord — 185 pers. vnw. — 186 besloten gezelschap — 188 pausennaam — 189 stad in Italië — 191 voorzetsel — 193 kraan — 195 oorzaak — 197 gedicht — 198 edelman — 200 vrucht — 202 bladvezels van agave soorten — 204 kruik — 205 familiediel — 206 toiletartikel — 207 zout water — 209 stad in Zweden — 811 onderwijs — 213 baard — 215 godheid — 216 deel v. e. jas — 218 jonge stier — 219 legerstede — 221 gesteente — 222 vis — 224 gewicht — 225 vlek — 226 zijriv. v. d. Maas — 228 voorstel — 230 pl. in Gelderland — 232 mortel — 234 Europeaan — 236 Europeaan — 237 Vlaams schilder — 239 op dien tijd — 241 kloostervoogd — 243 stad in België — 245 lekkernij — 246 op welke manier — 247 luchtvormige stof — 249 drinkgerei — 251 plant — 252 luchtig gebak — 254 Russ. maat — 256 voorbeeld — 258 wervelstorm — 261 oude munt — 262 fuchsia — 263 pl. in Drente — 265 stad in Rusland — 267 blaasinstrument — 269 ten bedrage van — 271 ondergang — 272 rij — 273 graansoort — 275 hetzelfde — 277 nakroost — 278 noot — 279 herfst-jaarmarkt — 281 muziekteken — 282 deel v. Spanje — 284 soort stof — 286 onvruchtbaar — 288 koper — 290 gewoonterecht — 291 hamer — 293 eminentie — 295 noot — 296 rivier in België — 298 zijriv. v. d. Elbe — 299 verlaagde toon — 300 aanbieding — 301 Aziat — 303 kedingstuk — 305 zangvereniging — 307 dwaas — 309 gravin v. Holland — 310 bijwoord — 311 gard — 313 noot — 314 stad op Sumatra — 316 aandr. aanduiding — 317 mager — 319 landb. werktuig — 320 mening — 322 baken — 324 gereedschap — 326 deel v. kasteelmuur — 328 dag, gewijd aan de vrouw des huizes — 329 lid v.e. vennootschap — 330 bloedgetuige

Van boven naar beneden :

1 nummer — 3 voorzetsel — 4 boom — 5 glazuur — 6 hardrijder — 7 onbep. vnw. — 8 anonymus — 9 maat — 10 waarschuwing — 11 deel v. h. lichaam — 12 middag — 13 fraaie kleding — 14 voedsel — 16 i. h. jaar der wereld — 17 slaap — 18 babbelaar — 19 visnet — 20 koraaleiland — 21 dunne plank — 22 pers. vnw. — 23 onderwijzeres — 25 gat in het ijs — 27 hoeveelheid — 29 sabelkwast — 31 rijtuig — 33 afgemat — 35 deel v. e. schip — 37 verlaagde toon — 39 feeks — 41 tot nu toe — 43 rivier in Afrika — 44 zangeres — 45 godheid — 47 flink — 49 Nederl. schilder — 51 delfstof — 53 pret — 55 hoofddekseel — 56 kledingstuk — 58 boom — 59 zonderling — 61 Europeaan — 63 met elkander — 64 munt — 65 stuk hout — 66 stad in Duitsland — 68 grondsoort — 71 groot mens — 73 groot — 75 bijwoord — 77 loot — 78 pl. in Friesland — 80 hoon — 81 deel v. Griekenland — 83 fijnge maakt eten — 85 naad — 86 bloeiwijze — 87 vogel — 88 bloeiwijze — 89 Indiaans heilig dier of voorwerp — 91 werpanker — 93 brandbaar koord — 94 waterplant — 95 stuk goed — 96 overdreven voorliefde — 98 levensloop — 100 raad — 102 ligplaats voor schepen — 104 entstof — 106 stop — 108 bode — 110 troefkaart — 111 vaartuig — 112 verwoeste stad — 113 plant — 116 godsdienst — 117 deel v. h. gelaat — 119 grappenmaker — 121 tweehonderd haringen — 122 stad in Zwitserland — 123 voorzetsel — 125 soort stof — 127 godheid — 129 Frans revolutionnaire — 131 vuurpijl — 133 zijriv. v. d. Garonne — 134 stad in België — 136 vloerbedekking — 138 optisch instrument — 139 steen — 140 vod — 141 scheepvaart — 143 plant — 145 looistof — 147 gebogen been — 149 kromme gaffel — 150 storm — 152 houding — 153 soort stof — 154 oud hertogdom — 155 schrijfkosten — 157 kaartspel — 159 soort radio — 161 vertrek — 162 pl. in N. Holland — 165 voorzetsel — 167 opening — 169 bladzijde — 170 rivier in Engeland — 178 geur — 180 ijzerhoudende aarde — 181 kasteel in London — 182 groot logement — 183 soort — 185 goed groeiende — 187 gravin v. Holland — 188 herkauwer — 190 dwaas — 192 zintuig — 194 plant — 196 ergo — 198 voordeel — 199 mist — 201 zeer klein — 202 buigzame paal — 203 oningewijde — 205 muziekinstrument — 206 juist — 208 wagen — 210 erg — 212 los neerhangend — 214 kleinigheid — 216 lengtemaat — 217 pl. in N. Holland — 219 bewijs — 220 aanw. vnw. — 222 stok met voetsteun — 223 ten laatste — 225 mannelijk dier — 227 daarenboven — 228 vogel — 229 dus — 231 bijwoord — 233 rol snuiftabak — 235 onder — 236 moeras — 237 romp — 238 Ind. rijtuig — 240 deel v. e. wiel — 242 landvoogd — 244 vogel — 245 geluid — 246 afkeer — 248 rij — 250 pakhuis — 251 pl. in N. Brabant — 253 vlechtwerk — 254 soort stof — 255 getal — 256 vruchtbaarmakende stof — 257 Europeaan — 259 vistuig — 260 bestuurder — 262 stuk vlees — 264 titel — 266 bereide dierenhuid — 268 gordijnenstof — 270 bedrijver — 272 zeil — 273 plakmiddel — 274 kan — 276 masker — 278 wond — 280 Javaanse titel — 281 slijk — 283 eikenschors — 285 soort vernis — 287 bestuurder — 289 bevelhebber — 291 afgemat — 292 drank — 294 klein paard — 296 dwaas — 297 opbrengst v. geld — 300 eetgerei — 302 gebogen been — 303 leger — 304 eiland in W. Indië — 306 handvat — 308 kledingstuk — 311 maat — 312 gelofte — 314 maand — 315 kloosterlinge — 317 café — 318 godin — 320 onderofficier — 321 noot — 323 voegwoord — 325 deel v.d. Bijbel — 326 vogel — 327 hergruimte.

MONSTERKRUISWOORDRAADSEL.

(voor de omschrijving zie men nevenstaande pagina)

